Ն՝ 1149

1881 ՅՈՒՆԻՍ 13 ՇԱԲԱԹ. ԻՐԹԷՄԻ

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻՒ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԲԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՑԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵՔԵՎԱՄԻ ԶԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշաւ

ՕԹԱՄՊՕԼ ԻԶԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ա.լթը այլըգ . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԹ ԻԶԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունճաղ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ա.լթը այլըգ . . . 120 »

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽՏԱՐ. Պանգա, Շիրքէթի վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 յէ 3ի կէնու սահիֆէյէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Չիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունանագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ։

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մանթպասը, Սթամպօլոս Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանրն ումուրու իտարէ վէ թանրիբիյէսինէ այիտ. քեաֆիֆէյի մէկատտ հագգրնտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիլէլէկեանա միւրաճաաթ օլունանագը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 13 ՅՈՒՆԻՍ

ԳԻՒՆԼԻԻԹ ՀԱՎԱՏԻՍ

Շիմտի ալտըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Օսմանը վէ Եունան թա-յինը Հուտուտ գօմիսիօնընտաքի պիլճիմէ էվրօբա մուրախասա-լարը տիւնքի կիւն Թրիէսթէ բօս-թա վաբօրու իլէ պուրատան Գօր-ֆուլա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իլէմիշլէր տիր։

—

Էվրօբա գօմիսիօնը հազրը օ-մագաբղին Արթա չէհրի իլէ գայէ-սինին թախլիյէ օլունտուղունա տաիր պիր չայիա զուհուր իթմիշ օլուպ, սէֆարէթլէրին պիրինճի թէրէֆմանլարը՝ խարիճկէ նաղրը-նը Աբմ բաչա հազրէթլէրինէն պու պպատէ իյզահաթ թալէպ իթմիշ օլմաղլէ, բաչաթ միչարիէյէ հագ-րէթլէրի՝ պու չայիանրն ասլը օլ-մասրղընը, վէ Արթատան եալը-նըզ պիր գաչ պիրօյիք թօր նագլ օլունտուղունու ճէվապէն պէեան իթմիշ տիր։

—

Ռիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, Եունանա թէրը օլունճաղ տրա-գինին թէսլիմ ու թէսէլլիմինէ նէզարէթ իտճէք էվրօբա գօմի-սիօնունա՝ ճանիպը Պապը Ալիտէն Տէրմիշ բաչա հազրէթլէրիյլէ Եէնի Շեհիր Ֆըրգահ սաբէրիյէսի գօ-մանտանը Հիտայէթ բաչա հազ-րէթլէրի մուրախասա թալին պուլ-ռուլմուչլար տը։ Տէրմիշ բաչա հազրէթլէրի արթայա միւթէվէճ-ճիհէն հարէքէթ իյէմիշ տիր։

Միչարիէյհիմա հազարթարընն մայթէլէրինէ մըգտարը վաքի էր-քանը հարպ զապրթանը թային օլունճաղ տը։

Արթատա պուլունան միհիմ-մաթը հարպիյէնին նագլընա միւ-պատէրէթ իտիլտիկի մէմնու տը։

Եունան իլէ ագտ օլունճաղ մուգավէլէի խուսուսիյէէ գարի-պէն վազը իմզա իտիլճէք տիր։

Վէրէն ռիվայէթինէ կէօրէ, ա-բաղիի մէթրուբէյէն թախլիյէ-սիյէ թէսլիմինէ՝ մուգավէլէի խուսուսիյէէ վազը իմզա օլուն-մազտան էվվել միւպաչէրէթ մը-նասիպ կէօրիւմիչ տիր։

Զիւնքի թախլիյէ վէ թէսլիմ էվրօբա իլէ իտիլիմիչ պիր մուգա-վէլէյէն իճրատթը տիմէք օլուպ, մուգավէլէի խուսուսիյէնին օ ճի-հէթէ ասլա վէ դաթան թէալիւ-գի եօգ տը։

Պունունա պէրապէր մուգա-վէլէի խուսուսիյէնին պիր ան էվ-վել իմզա իտիլմէսի տէվլէթլէրճէ միւլթէզէմ կիպի կէօրիւնիյօր։

Հաթթա բէնչէնպահ կիւնիւ Իթալիա սէֆիրի գօնթ Գօրթի՝ պու պապտէ իսթիճա (աճէլէ) օ-լունմասը լիզումինէ տաիր Պապը Ալիյէ պիր նօթա կէօնտէրմիշ տիր։

—

Իչիտիլտիյինէ կէօրէ, թահթը սիլտա ալընըպ Եունան հուտու-տունա սէվգ օլունանրէտիֆէր ի-լէ մէվգաֆի միւթէլիֆէտէ ճէմ իտիլիպ հէնուզ սէվգ օլունմամըշ օլան էֆրատը բէտիֆէնին՝ սիլահ վէ էլպիսէլէրինի բէտիֆ տէբօլ-ըրնա թէրը իլէ մահալլէրինէ իա-տէ օլունմասը իչիւն Հարպիյէ նէ-զարէթինտէն պաղը բէտիֆ գօ-մանտանլըգլարընա էմր վէրիլմիշ-տիր։

—

Թրրհալատան իչար օլունտու-ղունա կէօրէ, չէհրը մէգբիւրտէ էմլաքընն չէրէֆի արթմագտա օլ-տուղունտան, էմլաքլարընը սաթ-մագ իւզրէ խալմարա բէք չօգ ագչէ թէքլիֆ օլունույօր իմիշ իսէ տէ, էհալիի խալամյէ հիճրէթ իթ-մէնէճէքլէրինի պիլպէեան թէք-լիֆը մէգբիւրը բետտ իթմէքտէ իմիշլէր։

Արթատա պուլունան իլի թա-պուր ասքէր Բրէվէգայա կէօնտէ-ռիլտիկի պիպի, Վլօրատաքի ասքէր տախի Սէկանիյէ կիթմիշ տիր։ Հու-տուտտա պուլունան ասքէր տախի Եէնիչէհիր (Լարիսա) վէ Վլօրա ասղրու ավտէթ իտիլը իմիշ։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԷ

Տիւն ասպահ Զանագ Գալէ-յէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթ լիմանընտան հարէքէթ իտէն պիր ինկիլիզ վաբօրու՝ Նարա բիչկեա-հընտան միւրուր իտէր իքէն, օ-բատտա պուլունան վէ պօղազտան տիչարը չրգաճագ սէֆիտէլէր իլէ բօսթա վաբօրլարընն իշն քեա-ղըտլարընը ալմաղա մէմուր օլան Ռ-ոբոռնէ Սեյյահ նամ պէյլիք վաբօ-րունա չաթարագ պաթըրմըշ իսէ տէ, տէրռնինտէ պուլունան զա-պէթան վէ նէֆէրաթ քեամիլէն գուրթարըլմըշլարը։ Մէգբիւր ին-կիլիզ վաբօրու օրատա թէվզըթ գըլընմըշ օլտուղու կիպի, թաղմի-նաթը մուղթաղիյէ տախի քէյֆի-յէթի սէրտէսթը թէղէքբիւր իմիշ։

Վէֆէն կաղէթաստ՝ կիւնտիւղհա-լի իլէ վուգուա կէլմէսինտէն նա-չի պու վուգուաթա խթիղրապ ի-սէրէք, պու նօգթանրն ճալիպը նաղրը տրգաթթ օլտուղունու-վէ պունուն թէտգիգի լազմ ի-տիւկինի պէյան իտէյօր։

Պաթան վաբօրըն եէրինէ մէ-մուրիյէթը մէգբիւրյէ Նէշ նամ պէյլիք վաբօրը թաէին օլունմուշ տը։

—Իթալիա տօնանմասը պու-քերրէ Շարդ սուլարընա կէմիյ վէ պունուն պիր ֆիլօսու պիր ա-իզմիրտէ վէ պիր ֆիլօսու տախի Սէկանիքտէ տուրաճագլար իմիշ։ —Մէսմուաթա կէօրէ, Պէօյուք տերէտտէ Այլահվերտի ցոպէփ պէ-յին խանէսինէ գըրմըզը միւրէք-քէպլէ վէ բում լիսանը իւզրէ պիր թէղգէրէ պըրագըրմըշ, վէ տէրու-նը թէղգէրէտէ ճիվարտա քեային պիր պաղըն իշարէթլի պիր աղա-ճը ալթընա 150 լիրա պրագըլնա-ը թէքլիֆ, վէ պրագըլմատը-ը հարտ 2,000 լիրա իլէ գաբատը-լամայաճագ պիր զարար իրաս իտիլէճէկի պէյանըյլա իպրազը թէհտիտ օլունմուշ տը։

Մուսմիսլէյհ ցոմսէի պէյ՝ բօ-լիս իտարէսինէ միւրաճաաթ իլէ թէղգէրէի մէգբիւրը իպրազ վէ թէտաիրը լազմէնին իճրաաթը թալէպ իյէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կաղէթամըզը 1138 նօմէրօլու Նիւսխէսինտէ, Եարընքի բազար կինիունտէն էօթիւրիւ Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթ-լէրինին Մայր Եկեղեցիտէ վե-բաբերում ուսուլի իւզրէ Գուտ-տասը Շերիֆ Թագտիս իտէճէկի-նի եազմըշ իսէք տէ, քիլիսէի մէզ-գիւր թաղ. խորհուրդը թարա-ֆընտան խապէր վերիլիկինէ կէօ-րէ, մէգբիւր Գուտտասը Շերիֆ Բաթրիգի միչարիէյհ հազրէթ-լէրի թարաֆընտան իճրա օլուն-մայրպ, Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգ վէքիլի վէ Ազգ. Վարչութիւն կը-րօնական խորհրդականը Դեր. Տ. Սիմէոն Սրբազան Արքեպիսկոպոս եարընն գատընլար իչիւն սուրէթը մախսուսէ վէ մութանթանէտ Մայր Եկեղեցիտէ վերաբերում իլէ Գուտտասը Շերիֆ իճրա իտ-ճէք տիր։

—

Հասուն էֆէնտինին իսթիֆա-սընտան տօլայը միւնհալ գալան էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգլիկի քիւրսիսինէ Բաթրիգ ինթիխապը-նն միւսատէսի իչիւն Իրատէի Մէնիյէնին չերէֆսուտուր պուլ-ռուլմուչ օլտուղու պունտան ագ-տէմ եազըլմըշ իտի։

Մէվսուգէն ալաղըմըզ խապէ-րէ կէօրէ, Մէղահիպ միւտիրի Զիվէր պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ պու կիւն սաաթ 6 ռատտէլէրին-տէ, իշպու Բաթրիգ ինթիխապը-նա տաիր օլան Պուլրուլտուի ա-լիյի իսթիսհապէն Պէյօղլունտա քեային կամթուրկոսարանա ազի-մէթ իտէճէք տիր։

—

Եարընքի բազար ագչամը Իս-կիւտարտա իճատիյէտէ Ներսէս-եան Գրիգոր էֆէնտի հազրէթլէ-րինին մախտումը Ներսէս էֆէն-տի իլէ Մագսուտեան Ղեպուհ էֆէնտինին քերիմէսի Օրիորդ Նը-դուհինին տգոը իգտիվանքը պինթէթի իճրա օլունանագ, վէ Պալ-եան Սարգիս պէյ էֆէնտի հազ-րէթլէրի տախի ինքահայը օլա-ճագ, վէ Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի տախի իշ-պու ագտ, իգտիվանք տուվալարը-նը իճրա էյլէյէճէք տիր։

Ներսէսեան Գրիգոր էֆէնտի՝ անասրլ Պայպուրթլը օլմաղլա, զեյ-նէթը մէգբիւրտէ հազրը պու-լունմագ իւզրէ, քէնտի պիլճիմ-լէ պիրատերլերինի վէ պիլճասա-բուհանիտէն պուլունան պիրատէ-րինի տախի չէհրի մէգբիւրտէն իշ-պու վէլիմէ ճէմիյէթինէ տավէթ իյէմիշ տիր։

Մէգբիւր պիյիւնէ պաղը մի-թեպեր Էվրօբալըլար վէ մի-թէհայիզանը միլլէթ տավէթ օ-լունմուչլար տը։

—

Միլլէթիմիզ կաղէթա մուհար-բիրլերինտէն թիւլպենճեան Նի-կողոս էֆէնտինին կէչէն ճումա-երթեսի կիւնիւ Ս. Էջմիածինէ մի-թեվէճճիհէն հարէքէթ իտ-ճէկի հէր նէ գատար եազըմըշ ի-սէ տէ, պու սըրատա հավալա-ըրն սըգլէթ ու հարարէթինտէն նաչի օրատաքի ըգլիմ իլէ իմթի-զաճ իտիմէճէճկի իչիւն, էֆէն-տիի մուսահիբլէյհ իշպու սէյտա-հաթ ընը սեպտեմբեր պընա թա-ալիգ իթմիշ տիր։

—

Մըսրը փոխ—Ալաչնորդը Արժ. Տ. Սահակ քահանայ մէմուրյէ-թինի հէնուզ իքամլ իտէմիմիշ օլ-տուղունտան, պիր գաչ այ տահա Գահիրէտէ գալաճագմըշ։

Մահալը մէգբիւր Գալաս. ֆո-ղովը՝ մուսմիսլէյհ Քահանայա 20 լիրա մաաշ թախսիս իթմէյէ գա-բար վէրմիշ տիր։

—

ԹԻՂՈՒՏ ԶԵԼԶԵԼԼՈՒ

Պիթլիս (Բաղէշ) դահթէտէկեան գօմիսիօնը թարաֆընտան Մեկի մէր-քէզ գօմիսիօնրա վիւրուտ իտէն պիր մէքթուպըն պիր ֆգրասը սէրճի ղըմ նընտա մաթպասմըզա թէպլիղ ի-տիլմիշ օլմաղլա, պէր վէճճի զիր ու-մումին նազարը չէֆգաթ ու համիյէ-թինէ արզ իտէրիզ.

. . . . . .

. . . . . .

Ներկայիս 18ին պատահած մի սոսկալի երկրաշարժի ցնցումէն, քաղաքս 8 ժամ հետու Ալեքսան-դրիայի 200 տունէ աւելի բնակիչ ունեցող Թիղուտ Հայոց գիւղը տակն ու վերայ եղաւ. տակաւին կատարեալ տեղեկութիւնք առ-նուած չեն, սակայն կորուստն մեծ է, միայն 3 տուն կանգուն կենա-լըն կը պատմուի, մնացեալք բո-լորն հաւասարելով հողին հետ. մէջ գտնուած պաշարք, հանդերձ, ձեղէնք, անկողին և թէ տնական կահ կարասիք հողի ներքև թա-ղուած են։ Մարդոց վնաս ստոյգ չը գիտցուիր. կը պատմուի ցարդ 200ի մօտ դիակք հանուած է և տակաւին կը հանեն. ոչ մնացողք առանց ո՛և է բանի մը, մերկ և բոբիկ, առանց բնակելու տեղ մը ունենալու, մերձակայ գիւղերէն եկած չորաբեկ հացով մի կ'ապրին, հողի և մխին վերայ ուտելով։

Արդարև այս գիւղ չէնէր, և իւր ծոց կընդունէր բազմաթիւ հիւրք. իսկ մէկ բոպէի մէջ մնխրի դարձաւ, ուստի մինչ ցնոր տեղեկութիւնք առնելու, և կատարեալ կերպիւ բացատրելու, առ այժմ սոյն դէպքը որ անչուշտ պիտի վիրաւորէ ձեր սիրտն ալ, պատմելով՝ գթութիւն և խնամ կը հայցեմք այս թշուառ գիւղիս։

Մասնաժողովոյս Ատենապետ խաչմանուկեան էֆէնտի թիղուտ գիւղն քննութեան գնաց բժշկաց հետ։

1881 մայիս 20
Ի Բաղէշ

—

Պու կիւնքի ճէբէրէէ Հ-վարտատ չու ֆբգրաի միւթէէսսիֆէ օ-ւուանմուշ տը։

«Յունիսին 11ինճի կիրէսի (պու չարշէնպիհ կիրէսի) Ցիյարպէքիր-տէ վագը էրմէնի քրիսէսինտէն ամէշ զուհուր իտէրէք հէր նէ պատար պաստրըլմասընա զայ-ըէթ օլունտու իսէ տէ, մուվաֆ-ֆաք օլունմայարագ հարիգ սա-պահա գատար իմթիտատ իթմիշ, վէ քեաֆիֆէի էմթաա վէ էյնաբը իլէ պէյապէր քիրիսէ միհմթերէգ օլուպ, սարը մահալէ սիրայէթ իթմէքսիզին պատարըրլմըշ օլտու-ղու պիր թէլէկրաֆը խուսուսի-տէն անլաշըլմըշ տը։»

—

Իզմիրտէ միլլէթիմիզ գատն-լարը՝ իքի սէնէտէն պէրու Հ-էր-պարամանը պիր ընկերութիւն թէչքիլ իտուպ, պու վասէթա ի-լէ հէր սէնէ մահալը մէգբիւր Հը-ռիփսիմեան մէքթէպինին 40տան գիյատ ֆագիր գըզ չակիրտանընա էլպիսէ թէտարիք իթիրքտէն մատտա, մէքթէպ իլէ շակիրտա-նընն նէզաֆէթ ու թէհարէթինէ (թէմիզլիք) վէ ախլաղ ու ա-տապընա նէզարէթ իյէմէքտէ տիր։

Պու տէֆա մաել մէմուռնիյէ ի-չիթարկիմիզ կէօրէ, իզմիրտէի էրմէնի գըզլարը տախի Հ-էր-էր-նէ կըռնէրէ նամը,դա տիկէր պիր ընկերութիւն թէչքիլ իտուպ, պունուն մագսէտի տէ մէքթէպմէգբիւրտէ տէրս վերմէքտէն վէ մուալիմէլէր էէթիչարմէքտէն իպարէթ տիր։ Գու էէնի ընկերութիւնա չիմտի-լիք 60 գատար գըզ ագա եազըլ-մըշ օլուպ, ընկերութիւնընն սէրմա-էէսի տէ 175 մէճիտիյէէ պալիզ օլմուշ տը։

Մէգբիւր ընկերութիւնըն մագ-սէտի խարընա պիր պաշլանկրճ օլմագ իւզրէ, մէգբիւր Հ-էր-էր-սիմեան գըզլար մէքթէպինտէ մէճճանէն Օրիորդ Սրբուհի Գա-բրագաչեան գեղագրութիւն (հիւ-նի խաթթ) վէ Օր. Հ-էր-էր-սիմ վէ Օր. Սրբուհի Ց. Զագըրեան իլէ Օր. Ակսանակ Սարրաֆեան գծա-գրութիւն (ռեսմ) տէրսլերի վէր-մէկէ պաշլամըշլար տը։

—

ԱՆՑԻՇԱԶԱՐՈԹԻՒՆ

Ումանք երբ որ պարզամիտ ան-ձանց մի գործ կամ զոհողութիւն ընել տալ ուզեն, գործին տեսակ մի առաքինութեան կերպարանք կզգեցուցեն համոզելու համար։ Այսպէս կըսեն երբ որ չար կամ արդէն բարոյապէս դատապարտ-եալ մէկու մը համար տեսակ մը նպաստ կամ պաշտօն առնել տալ ուզեն։ Կըսեն միամիտ ժողովուր-դին. Նա չարիք ըրած թող ըլլայ, դու տո՛ւր, դու բարիք ըրէ նմա, որ պահելը գեղ բան է։ Պարզ ժո-ղովուրդը վեր ի վերոյ մտածելով՝ թէ նորա առաջուց ըրած չարիքը ներել և նոր երախտիք մ'ալ ընե-լը արդարեւ առաքինութիւն մը է, անչիշաչարութիւն է, ուստի առաջարկուած նպաստը կամ ծա-ռայութիւնը ինչ որ է, կը կատարէ։

Ստուգիւ՝ անչիշաչարութիւնը ա-ռաքինութիւն մի է, սակայն ան-խտրաբար և անխոհեմաբար ան-չիշաչարութիւն ընել, չարին նը-պաստ, ընծայ կամ պաշտօն տալը առաքինութիւն չըլլայէն զատ՝ յան-ցանք անիրաւութիւն. չարին գործակցութիւն և չարագործու-թիւն իսկ է, թէ որ՝ նա քու տու-նդ հրոյ ճարակ ըրեր, ժամա-ցոյցդ գողցեր, կամ թէ քեզի ապտակ մի զարկէր է, կընաս նե-ղել ու նորա անչիշաչար ըլլալով քակէդ նուէր կամ տանդ մէջ պաշտօն տալ։ (1) Սակայն իրա-ւունք չունիս ուրիշ անհատի մը տունն այրողին ներել, որ չտուժէ՝ անչիշաչարութիւն քարոզելով։ (2) Եւ ի՞նչ իրաւունք ունիս առատա-սրտութեամբ մը ներել հասարա-կաց ոսկանք ընողին, և նորա կը-րած պատիժը չեզոքացնելու հա-մար զոհողութիւն ընելով նորա նպաստել, օրինակի համար, ազ-գիդ մատնիչն մը, ծուլահէնի մը, ժողովուրդին մէջ անկարգութիւն սերմանողի մը անչիշաչարութիւն ընելը, չարագործութիւն մի ընել չըլլա՞ր։ Մինչև անգամ ամենա-հեղ Քրիստոս թէև ներեց իւր ան-ձին դէմ չարիք ընողներուն, իսկ հասարակաց թշնամի եղող փարի-սեցիք դառն խօսքերով կշտամ-բեց. նոցա համար յաղողութիւն չը մաղթեց։ Եթէ ասանկ չըներ յաւէտ նոցա գործակցութիւն ը-րած պիտի ըլլար։

Կան շատ ուրիշ պարագայներ որոնց ներքև չարիք ընողին անչի-շաչար չենք ըլար։ Օրինակի հա-մար (3) թէ որ չարիք ընողը տղայ կամ երիտասարդ չէ՝ այլ չափահաս մարդ է, կը թողուք որ պատ-ժուի։ Նոյնպէս (4) թէ որ դաս-տիարակեալ և փորձառու անձ մի է ճանաչելով իւր գործը, նորա ըրած գնասը չենք զանց ըներ։ Դիցուք (5) թէ ըրած չարիքը մեծ գայթակղական յանձնք մի ըլլայ, այնուհետեւ երես կը դարձնենք անկէ փոխանակ պատուելու։ Դամ դիցուք թէ նա (6) հրապարակ-կան պաշտօն ունեցող մի ըլլայ, աւելի աններողութիւնք և պաշտօնէն կը ձգենք այլոց օրինակ լինելու համար, փոխանակ անչիշաչարու-թեամբ ուրգեւներ տալու։

Թէ որ ենթադրեալ չար անձը քա-նի (7) մը տեսակ չարիք ըրած լինի, փոխանակ ընծայներ ընդունելու խստու կը պատժուի։ Կամ (8) ան-դին բարի մարդիկ կենան ընծա-ներու աւելի արժանի, զանոնք չարին չենք նուիրեր անչիշաչարու-թիւն ընելով։ Կամ (9) թէ որ ը-րած երախտիքնիս չարագործը ա-ւելի պիտի զօրացնէ, այն ատեն մեր ըրած անչիշաչարութիւնը մին-չև հասարակաց թշնամութիւն մը եղած կըլլայ։ Դարձեալ (10) եթէ տեսնենք որ նորա գործած չարիք-քը դիպուածական չէ, այլ երկ-րորդ բնութիւն եղած է. չենք կըր-նար առ ոչինչ համարել, քանզի կարող չէ նոյնը գործել ետ կենալ թէ որ (11) նա երկար տարիներ կրկներ է չարիքը, աւելի վրէժխն-դիր կըլլանք քան թէ բարիք կը հա-տուցանենք։ Նա մանաւանդ (12) եթէ ուրիշ ատեններ անչիշա-չար եղեր ենք, նորա նպաստներ ըրեր ենք, իսկ նա դարձեալ չա-րունակեր է իւր չարիքը, այլ միւս անգամ ևս չենք ներեր։ Նա՝(13) թէ որ ըրած չարիքը անօգնական և անպաշտպան անձանց ըրած է. այսպիսի մէկու մը ցոցուցած ան-չիշաչարութիւնն և կատարած երախտիքնիս փոխանակ առաքի-նութիւն լինելոյ՝ մեծ անգթու-թիւն եղած կըլլայ, անգամ մը ըրածը քաջալերելով որ նորէն ը-նէ։ (14) թէ որ մեր ըրած անչի-շաչարութեան գործը նիւթական նպաստ մի է, որ ուրիշի ձեռք աւելի արդիւնք յառաջ կը բերէ, չարիք ընողին չենք ըներ։

Մանաւանդ երբ (15) որ նը-պաստելու կարողութիւնիս նը-ուազ է, այն նուազը անմեղ մար-դոց կընեմք։ Երբ (16) կը դի-տենք որ հասարակաց չարիք հաս-ցընող անձի մը անձնական բարքը ևս ընդունելի բան չէ. ան ատեն ըրած չարիքին չենք ներեր։ Դի-ցուք թէ (17) ասանկ մէկը կը զղջամ ըսէ՝ գոնէ մինչև որ ըրած չարիքը չդարմանէ, ներողամիտ չենք լինիր։ (18) Իսկ եթէ ըրած չարիքին վրայ խրոխտացեր և պարծենցեր է, ալ բնաւ չենք նե-ղեր և կարգեմ քսակնուս բերա-նը գոց կը պահենք այն անձին դէմ։ (19) Թէ որ նա առլեը չահ մը տեսած ատենն է որ կը զղջայ ըրածներուն համար և մե-ղայ կըսէ՝ իւր անկեղծութեանը վրայ տարակոյս ունենալով ետ կը բռնենք մեր անչիշաչարութիւնը, մանաւանդ (20) իւր ըրած չարի-քը յոռի կամ վնասակար դէպքերէ մը արդիւնքն է, որուն ինք համզ-ուելով տարիներէ հետէ չարու-նակ ի գործ գրած է։ Հոս մեր անչիշաչարութիւն ընելը նորա համամիտ ըլլալ ըսել է։

Ուստի այլ ևս չերկարելով այս օրինակները, որոց մէջ անչիշա-չարութիւն չկրնար ըլլալ ուրիշ չափը բաւական են ցոյց տալու թէ մեք շատ անգամ սխա-լած ենք յանցաւորը մեր ազգէն լի-նելուն համար անչիշաչարութիւնը անխտիր, անսահման և ըստ հա-ճոյից ի գործ ածելով, այսինքն մեր այս բնութիւնովը մեծ ամեծ-ու թերևս տեսական ճշմարտեր ը-րած ենք։ Մանաւանդ այնպիսի ազգի մը մէջ որ մարմնաւոր պա-տիժ չունի տալու. երբ որ հասա-րակաց չարիք ընողին կեղեւնք վարձք ալ կուտանք մեր ձեռքէն եկածը նպաստելով, ալ ինչ միջոց կը մնայ ապաւինել արգիլելու հա-մար որ ուրիշներն ալ չարիք չը-նեն, և ինչու չընեն, որ անչի-շաչարութիւն գտնելն զատ՝ վար-ձատրուելու ևս յոյս կայ։

Ումանք՝ մանաւանդ կարևոր ան-ձինք մեր պարզ ժողովուրդին այս հակամտութիւնը կամ տկարու-թիւնը ինչպատ գործածելով՝ ան-յարմար Հայերու՝ ըրած անցու-ցած չարեացը համար անչիշաչա-րութիւն ցուցնել ուզելով՝ կը ջանան ժողովուրդը ևս նպաս-տելու առաջնորդել՝ դրամով, պաշտօնով ևն։ Այսպիսի կարե-ւոր անձանց կըսենք, թէ որ ա-մենասիրելի Հայ մի ձեռքէ մէկուն անձնական ատացուածքը յափշտա-կէ, գլխէն մինչ ցոտս նախատէ, կամ ընտանեաց անպատուութիւն մի ընէ, և ես ամենայն բարե-պաշտութեամբ անչիշաչարութիւն ընելով լեթոզումը նա պատժուի, իսկ ընդ հակառակն աթոռի մը վը-րայ դնելով զայն պատուեմ, ընծաներ տամ և ն. ի՞նչ կրսեք ա-սոր։ Սակայն ասոր նմանը չատ անգամ խեղճ ազգին գէմ գործուած է, որ ուրիշ առիթով ա-ւելի բացայայտ պիտի ապացու-ցանեմք։ Ան՝ին ճշմարտին վրէժ-խնդիր լինել, ուրիշ անհատի ը-ղած չարիքին ներել, իսկ ազգին չարիք ընողներուն անչիշաչար լի-նելով երախտիք ևս հատուցանել։ այս ընդողերը ով որ ալ լինին, կարծեմ ընդունելի անձինք չեն կրնար լինիլ։

Տ.Ր. Կ. ԴԱՎՈՒՍՏԵԱՆ
1881 Յունիս 13
Գ. պոլիս

—

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Լօնտրատա յունիս 22 տէ ագտը իճթիմա իթմիշ օլան մէճլիսը ու-մումինին վէրտիկի գարարընն իճ-բասը օլմագ իւզրէ, Պանգը Օս-մանի հիսսէտարանը ալաֆրանկա յուլիս 1 տէն իթիբարէն Գալա-թատա մէգբիւր Պանգանրն վէգ-նէսինէ կիտուպ, 11 վէ 12 նիւմէ-բօլը գուրբնալարը թէսլիմ իթտի-էրինտէ, պէհէր հիսսէ իչիւն 10ար չիլինկ եանի ալթըն ագչէ օլա-բագ 55էը ղրշ. ալաղ իտէճէքլէրի իլան օլունուր։

Օթամպոլ 24 յունիս 1881

ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ
ԲԻՅԱՆՕ

Ապանոզ աղաճընտան մամուլ վէ իւղերի բի-բինճ վէ պաղա չիչէք-լեր իլէ մահքիւք վէ ճէտիտ օլարագ էլար ֆապրիգասընն պիրին-ճի նիւմէրօլու բիանօ-լարը էհվէն ֆիյաթ իլէ սաթըլաճաղընտան, թալիպ օլան զէվաթըն մաթպասմըզտան սիւալ իյէմէլերի իլան օլունուր։ 10—2

ՀԱՖԹՈՒԼԳ

ԻՃՄԱԼԸ ԱՀՎԱԼ

Պուլկարիսթանտաքի հայ տեվամ իթմէքտէ օլմաղլա, պու հաֆթա զարֆընտա մէմլէքէթը մեզքիւրէնին տախիլինտէ ՝ղիբրէ շայան պիր վուգուաթ զուհուր իթմէմիշ իսէ տէ, Պուլկարիսթանա տայիր թարաֆլարտան պազը թէչէպպիւսաթ խապերլերի շույու պուլմուշ տը։

Պու խապերլերին էն միւհիմմի՝ բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէմպէրկին խաթիֆաբլյա Պուլկարիսթանտան չէքիլմէսի թագտիրինտէ, Ավսթրիա տէվլէթինին վարնա վէ Թունա իւզերինտէքի Պուլկարիսթան իսթիհքեամաթընա ասքէր կէօնտերէճէկի հավատիսի տիր։

Պու հավաֆս Պերլինտէն չըգմըշ օլմագ իւզրէ եվվէլքի կիւն Հավա չիրքէթի թարաֆընտան վէրիլիպ, հէնուզ թէհգագուգ իթմէմիշ իսէ տէ, թէքզիպ տախի օլունմամըշ տը։

Էլչէթթէ խաթըրլարտա տը՝ քի, պիր իքի հաֆթա եվվէլ Ռուսիա թարաֆընտան Պուլկարիսթանա ասքէր կէօնտերիլմէքտէ օլտուղու իշխիմիշ իսի։ Պու խապէր շիմտիլիք սահիհ օլմասա պիլէ, բրէնս Ալէքսանտր՝ Թուրտուղու եօլտա մուվաֆֆաղ օլամայդպ տա խաթիֆասընը վէրէրէք չէքիլէք իսթէտիկի վագրմի, Պուլկարիսթանը քէնտի ասքէրի գուվվէթիյլէ պու հալէ կէթիրմիշ օլան Ռուսիա տէվլէթինին ուզաղտան սէյր իթմէյիպ, ասայիշի մուհաֆաղա իշիւն ասքէր կէօնտերմէք իսթէյճէկկի շիւպհէսիզ տիր։

Պու հալտէ վարնա վէ Ռուսճուգ վէ Վիտին կիպի մահալլերտէ Ռուսիա իլէ Ավսթրիա ասքէրլերի եիւզ եիւզէ կէլիրլեր իսէ նամըլ օլուր։

Ավսթրիա վարնայա ասքէր սէվգ իթմին տէ, Ռուսիա սէսինի չըգարմայըպ սէյրճի տուրսուն, պու թէսավվուր օլունապիլէճէք պիր հալ տեղիլտիր։ պունուն իշիւն էկէր Ավսթրիա հաղբգաթէն պէօյէ պիր նէյէթտէ իսէ վէ վուգուաթ իշի օ տերէճէյէ կէթիրէճէք գատար իլէրի կիտեր իսէ, պու իքի տեվլէթ ասքէր երինին Պուլկարիսթան իսթիհքեամաթընա եիւզ եիւզէ տեյիլ պէյքի սիւնկիւ սիւնկիւյէ կէլէճէքլերի շիւպհէսիզ տիր։

Պէօյէ իհթիմալար պուլունտուղու իշիւն շիմտիլիք պիւթին տեվլէթլեր վէ տիբլօմաթլար՝ բրէսէ-ը Գ-Բէյհէյրդին հարեքեաթընա հագգ վերիյօր կիպի կէօրիւնիյօրլար, վէ պունտան էօյէ պիր նէթիճէ չըգմասընը արզու իթմէյօրլար։ Հաթթա էօթէտէն պէրու Պուլկարլարըն թարաֆտարը օլուպ, զաթէն հուրրիյէթ թարաֆընը իլթիզամ իթմէք մէսլէքը մախսուսը պուլունան Մ. Կլատսթընը տախի՝ բարլամէնթօտա վէրտիկի պիր ճէվապտա Պուլկարիսթան բրէնսինէ հագգ վէրմէք իսթէմիշ տիր։

Իքինճի թէչէպպիւս խապերի օլմագ իւզրէ, Պապը Ալինին՝ Պերլին ահտանամէսի ահվեամընճա, Պալգանլարա ասքէր սէվգ իթմէք նիյէթինտէ պուլունմասը հավատիսի տիր։ Շէհրիմ զ կաղէթալարընտան պիրինին ըիվայէթինէ կէօրէ, կէչէն կիւն պու մատտէյի միւզաքերէ իչիւն պիր մէճլիսը մախսուսը վիւքէլ ադտ օլունմուշ իմիշ։

Վագտա Շարգի Ռումէլի էհալիսի պէյինտէ բրէնս տը Պաթէմպէրկին հարեքեաթ վէ թէքլիֆաթը ալէյհինտէ նէֆսը Պուլկարիսթանտան զիյատ հէյճան կէօրիւմէքտէ օլուպ, պունլար՝ Պուլկարիսթան էհալիսինի տախի բրէնսլէրինին թէքլիֆաթընը գապուլ իթմէմէյէ թէչվիգ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, Շարգի Ռումէլի իլէ Պուլկարիսթան արասընտա պիր սէտտ չէքիպ ֆէսատըն սիրայէթ վէ թէվէսիւնէ մահալ պրագմամագ իչիւն, Պալգանլարտա Օսմանլը ասքէրի իգամէսի պիր տերէճէ տահա քէսպը էլզէմիյէթ իթմիշ իսէ տէ, պէօյլէ պիր վագթ ու հալտէ օրայա ասքէր սէվգ իթմէնին իճապ իտեճէկկի հէյէճանը, վէ պունտան թէվվլիտա իտեպիլեճէք նէթիյիճը վախիմի տախի տէրիսաթը իթմէք իգթիզա իտէր։

Պունուն իչիւն պիզ՝ Պապը Ալինին էօյլէ պիր գարարտա պուլունտուղունա ինանամայըզ, վէ զաթէն սիլահ ալթընտա օլան ասքերլերին տաղըրըլմագ իւզրէ պուլունտուղու հավատիսի տախի պու ֆիբրիմիզի թեէքիտ իտիյօր։

* *

Սէօզտէն զիյատ իչէ ինանմագ իսթէյէն պազը ատեմլեր՝ Եունան մէսէլէսինէ պիթմիշ նազարըյլա պագմագ իչիւն թէրքինէ գարար վերիլէն եէրլերին թախլիյէ վէ թէսլիմինէ թէչէպպիւս օլունտուղունու կէօրմէք ինթիզարընտա պուլունույօրլար։

Հաթթա մուգավէլէնամէ ադտ օլունմուշ իքէն, իճրասընընն երինէ պիր թագմ միւչքիլաթ վէ թէէխիւրաթա օվրամասրյա, մէսէլէնին տահա պիր չօգ վագթ էօյլէ մուալլագ պիր հալտէ գալմասը իհթիմալլերի տախի պիր արալըգ հեր քէսին զիհնինի գարըշըրմամա պաշլամըշ իտի։

Լաքին Նիհայէթ Պապը Ալինին պու խուսուստաքի սրտգ ու խուլիսու թէպէլեիւն իթմիշ տիր։

Եունան ասքէրի՝ արազիի մէթրուքէրի զապթ իթմէք իւզրէ, հուտուտը հազրէրլի թէճավուղա հազրլանմագտա օլուղու կիպի, Օսմանլը տսքէրի տախի արազիի մէթրուքէրինին թախլիյէսի թէտարիքեաթընա կիրիշպ, եավաշ եավաշ օրալարտան չէքիլմէք իւզրէ տիր։

Արազիի մէթրուքէրինին պիրինճի գրսմը օլան Արթա ճիհէթինին զաթէն թախլիյէսի իճրա իտիլմիշ օլմաղլա, եագընտա թէսլիմի մուգարրեր տիր։

Սուրէթը մէվսուգէտ խապէր ալընտըզընա կէօրէ, Պապը Ալի՝ արազիի մէթրուքէրի թախլիյէ իլէ Եունան ասքէրինէ տեմր ու թէսլիմ իթմէք իւզրէ, միւշրանտըն պիր զաթ թային իտերէք մայէ-թինտէ պուլունաճագ պէօյիւք զապթիլեր վէ սայր մէմուրլարա պէրապէր պու կիւնլերտէ օ թարաֆա կէօնտերէճէք տիր։

Եունան մէմուրլարըյլա Էվրօբա տուէլը մուազամասընընն մէմուրլարը տախի հազրը օլուպ պէքլէմէքտէ պուլունտուղլարընտան, օվագրթ պունլար տախի հէման օլթարաֆա աղիմթլէ թախլիյէ վէ թերքէ թէչէպպիւս օլունաճագ, վէ արթրգ պու մէսէլէնին խիթամը հագգընտա քիմէնին շիւպհէսի գալմաեաճագ տը։

* *

Թունուզ մէսէլէսի թէմամըյլա խիթամ պուլուպ, Ֆրանսա օրատա եէրլէշմիշ օլտուղու հալտէ, պու հաֆթա զարֆընտա պու մէսէլէ հագգընտա տախի Թունուզուն խարիճինտէ իքի հալ կէօրիւմիւշ տիր։

Պունլարընն պիրի Ալէմանիա իլէ Ավսթրիանընն Պապը Ալիյէ իթտիքլերի թէքլիֆաթ, վէ իքինճիսի տախի Մարսիլիատա զուհուր էտէն վուգուաթ տը։

Իքի Շըմալ իմբէրաթօրլարընն գապկինէթօլարը՝ Պապը Ալիյէ Թունուզ մէսէլէսինէ օլմուշ պիթմիշ նազարըյլա պագմասընը թավսիյէ իթմէքլէ պէրապէր, աքսի թագտիրինտէ Ֆրանսանընն Թունուզ Պէյի իլէ ադտ իթտիկի ահտանամէի Պապը Ալիյէ Թաստիգ իթտիրմէեէ գալգըշաճագլարընը իսթար իթմէք կիպի պիր Նէվի թէհտիտ պուլունմուշլար տը։

Իթալիատան պաշգա քեաֆֆէլի տիվէլին Թունուզ մէսէլէսինտէ Ֆրանսայա կէօսթերտիքլերի թարաֆարլըգ հագգագթէն շաշլըլաճագ պիր տերէճէտէ օլմաղլա, Ֆրանսա թարաֆընտան իթթիխաղ օլունան պու թարիգին պիր իթթիֆագը ումումինին նէթայիճինտէն օլմատըզընա ինանմագ միւմքին օլամայօր։

Մարսիլիատաքի վուգուաթ իսէ Թունուզ մէսէլէսինին Ֆրանսըզլար իլէ Իթալիանլար արասընա տիշիւրտիւլիւ խուսումէթ վէ միւնաֆէրէթին տերէճէսինէ պիր տէվլիլի քեաֆի տիր։ Խուսուսիյլէ պու վուգուսաթը՝ Իթալիանընն հէր թարաֆընա աքս իթմէսիյլէ, Իթալիան ճէնուպի վէ շըմալինին էն պէօյիւք շէհրլէրինտէ Ֆրանսանն ալէյհինտէ նիւմայիշլեր իճրա օլունմասը՝ պու իքի միլլէթին արասը բէք գօլայ ըսընամայճագ գատար սօսմուշ օլտուղունու կէօսթերիյօր։

* *

Ասսթրիա տէվլէթի՝ Պուլկարիսթանտա ճէրէեան իթմէքտէ օլան ահվալ իլէ մէշղուլ պուլունտուղու հալտէ, ալագաքերտէսի օլան Սէլանիյի տէ ունութմայըպ, պու տէֆա տախի պիր կէօղ իշարէթի իթմիշ օլտուղու սէյլէնիյօր։

Ռիվայէթ կէօրէ, տէվլէթը միշարիէյհա Սէլանիք իլէ Միթրովիցա արասընտաքի տեմիր եօլ խաթթը հայտուտլարը թասարրուզընտան մուհաֆազա իթմէք ի. չին պու խաթթըն պազը միհմմ նօգթալարընա ասքէր իգամէ իթմէք թէբլիֆինտէ պուլունույօր իմիշ։

Պու ռիվայէթ սահիհ իսէ էհէմմիյէթի բէք չօգ տը։ չունքի շիմտիյէ գատար հայտուտլար հիչ պիր վագթ տեմիր եօլտնա թասրրուզ իթմէմիշ օլտուգլարը կիպի, շիմիտէն սոնրա թէսրրուզ իթմէյէրի մէհուզ օլսա պիլէ, Ավսթրիա՝ Նուգթաթը միհիմմէտ Օսմանլը ասքէրի իգամէ իթիմինի Պապը Ալիյէ թէքլիֆ իտէպիլիրտի։

Պէօյլէ եարմայըպ տա խաթթը մէգքիւրու քէնտէ ասքէրիյլէ իշղալ իթմէք իտտասընտա պուլունմասը՝ պաշգա նիյէթլերտէ պուլունտուղունա տեյլէթ վէ Սէլանիյէ տօղրու օլան նիյէթ վէ մագսէտինի թաստիգ իտէպիլիր։

Պալգան չէպհէճիրէսի տեմիր եօլարը հագգընտա Սըրպիա վէ Պուլկարիսթան վէ Պապը Ալի իլէ պու տէֆա ադտ օլունան մուգավէլէլեր՝ Ավսթրիանն պու գըթա հագգընտա օլան թամարընը արթըրմըշ վէ նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթմիշ օլմաղլա, պունտան սոնդրա հէր պիր ահվալ վէ ամուգաթան իսթիֆատ իտէրէք, արա սըրա պէօյլէ հարեքեթլերտէ վէ թէքլիֆաթտա պուլունաճաղընտա չիպհէ եօգ տը։

* *

Ցույունաթը Օսմանլյէ մէսէլէսի տախի պիր թարաֆտան կիթտիճէճ քէսպըէճէմմիյէթ իթմէքտէ օլուպ, էլրօբա պանքէրլէրի պու մատտէ իլէ մէշղուլ պուլունտուգլարընտան, պու մէսէլէնին ըսլահաթա միւթեալլիգ օլան մէսաիլը սարէտէն եվվէլ մէվզրի միւզաքերէեէ կիրէճէյի մէլհուզ տը։

Ֆրանսա իլէ Ինկիլթերրա ասհապը սէնէտաթը պու պապտէ թէմամը իլէ մուվաֆֆաղ օլուպ, կէօնտերէճէքլերի վէքիլլերի թիթիխապ իթմիշ օլտուգլար կիպի, վէքիլլերինին իթթիխապ իտէճէքլերի մէսլէք վէ վազիֆէյի տախի թաեին իթմիշլեր տիր։

Պու վէքիլլերին պիրինճի վազիֆէսի հէման միւվէքքիլլերինին մաթլուպաթը վէ օնլարըն թէէմինի պահսրնա կիրիշմէք օլմայըպ, իպթիտա տէվլէթը Օսմանիյէնին վարիտաթը հազրէսինի նազարը թէտգիգ վէ մուայէնէտէն կէչիրէրէք օ վարիտաթյա իտարէսինի վէ տույունաթըն թէէմինինի տարէրի իմքանտա պուլունտրրաճագ սուրէթտէ պիր պիւտժէ թէրթիպի մատտէսի տիր։

Անճագ վէքիլլեր պուրայա կէլմէզտէն եվվէլ, Գարըպպատտա պիր իճթիմա ադտ իտուպ, միւզաքերաթա կիրիչճէճլէրմիշ. պու միւզաքերաթը իպթիտայիյէտէն ասրը մագսէտ նէ օլտուղու մալիմ տեեիլ իսէ տէ, անլայշըլտըզընա կէօրէ, Ալէմանիա, Ավսթրիա վէ Իթալիա ասհապը սէնէտաթ վէքիլլերի իլէ տախի իթթիխագ իթմէքտէն իպարէթ օլաճագ տը։ անճագ Պապը Ալի թարաֆընտան տախի, պու միւզաքերաթտա հազրը պուլունմագ իւզրէ, պիր վէքիլ կէօնտերիլմէսի պու իհթիմալ բէք մուվաֆֆաղ կէլմեեր։

Հէր հալտէ, ասըլ իշին էհէմմիյէթի Պապը Ալինին պունլարընը չու մագսէտինէ, եանի տէվլէթէ պիր պիւտճէ թէրթիպ իտուպ, մէսարիֆինի թային իթմէլերինէ միւսաատ իտուպ իթմէեեճէկկինտէ տիր։ Պապը Ալի պունու գապուլ իթմէտիկի հալտէ, ասհապը սէնէտաթ վէքիլլերի տուէլը մէթպուալերինէ միւրաճաաթ իտուպ, մէսէլէյի թէքբար բօլիթիգա տարէսինէ իտխալ իտէճէքլէր մի տիր։ եօգսա տօղրուտան տօղրուեա Պապը Ալի իլէ միւզաքերաթա տէվամ իտուպ, իշին թէսվիյէսինէ պաշգա եօլլար մը արաեաճագլար տը։ Իհթիմալ քի Գարըպպատտա իճթիմալարը պաշլըճա պուրայարընը գարարլաշտըրմագ մագսէտինէ մէպնր տիր։

* *

Ռուսիաի ճէնուպիտէ զուհուր իթմիշ օլան իսթիալ էմարէլէրին տէն վէ Եահուտիլերէ գարը հարեքեաթտան պու հաֆթա պիրվուգուաթ խապերի ալընմամասը իսէ տէ, չըմալ թարաֆլարընտա նիհիլիսթլերին հարեքեաթը տեվամ իթմէքտէ օլուպ, պու տէֆա տախի պիր թագըմ լաղըմլար քէչֆ օլունմուշ, վէ Նիհայէթ իմքերաթօր Բէթերսպուրկը թերբ իթմէեէ մէճպուր օլմուշ տը։

Իւչինճի Ալէքսանտր հազրէթլերի տախի պիր կիւն անլայաճագլար տը քի, չիտտէթ իսթիմալի իլէ պուշհարէքէթին էօնիւալընմագ միւմքին օմայըպ, պիր աղ տա միւսաատէքեարանէ տավրանմագ իգթիզա իտէր։

* *

Ագղանիսթանտա Էմիր Ազատիւլ Բահմանընն ասքէրլերինին՝ Էյուպ խանընն ասքէրինեղալէպէ իթմէքտէ օլտուղու խապէր ալընմագտա իսէ տէ, մուհարէպէյինին նէթիճէսի հէնուզ ալընմամըշ տը։

Պու զալիպիյէթին նէթիճէսի՝ Էյուպ խանը Քեապիլ Էմիրինի թանըմաղա մէճպուր իթմէքտէն իպարէթ մի գալուպ, եօգսա պունու Հէրաթ խանլըզընտան տախի չըգարմաղա գատար մը վարաճաղը մալիմ տեեիլ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ

ՎԷ ՆԻՀԻԼԻՍԹԼԷՐ

Վիէննանընն Բէս կազէթասը՝ յունիս 10 թարիխյլէ Բէթերսպուրկտան ալտըզը աթիտէքի թէլէկրաֆը նէյր իթմիշ տիր։

«Մ. Բօպէտոնօսձէֆ՝ Նիհիլիսթլէր թարաֆընտան թէհտիտաթը հավի պիր մէքթուպ տրմըշ տը։ Իշպու մէքթուպ պիր թեճնիպլէ պաշլայօր։ չէօյլէ քի, Բօպէտոնօսձէֆ՝ Ռուս լիսանընտա «Ֆիլիթուհաթը համիլ օլան» մանէսընտա իքէն, Նիհիլիսթլէր պու իսմին 1ինճի հէճէսինի (վանկ) հագֆիթմիշլեր, վէ պէօյլեճէ Պէտոնօսձէֆ քէլիմէսինի պրագմըշլար տըր քի, պու տա «միւմքին օլան հէր նէվի սեֆալէթլերին համիլի» տիմէք տիր։

Մէքթուպը մէզքիւրուն սուրէթի աթիտէքինտէն իպարէթ տիր։

«Պէտոնօսձէֆ, բիյաքեարլըգտան ֆէրազաթ կէլ։ Ցեհզեթլի Իվան իլէ Զալիմ Նիգօլանընն թարիգ ու մէսլէքինէ սիւլիւք իտուպ գըրպաճ ճէզասընը եէնիտէն մէյտանա չըգարմագ խուսուսունա իմբերաթօրու գանտըրմագտան վազ կէչ։ Էկէր Ռուսիատա պու մագսէտինին թերվիճինէ վասլ օլուր իսէն, իպթիտա գըրպաճ ալթընտա սէն էօյլեճէքսին։ չունքի օ վագթ սէնին՝ զուլմու ճէպարլագլարը իշիւն մահքիմ իտիպ գաթլ իթտիկիմիզ Գրաքօթքին վէ գուաթ խապերի ալընմամասը իսէ տէ, չըմալ թարաֆլարընտա նիհիլիսթլերին հարեքեաթը տեվամ իթմէքտէ օլուպ, պու տէֆա տախի պիր թագըմ լաղըմլար քէչֆ օլունմուշ, վէ Նիհայէթ իմքերաթօր Բէթերսպուրկը թերբ իթմէեէ մէճպուր օլմուշ տը։

Իւչինճի Ալէքսանտր հազրէթլերի տախի պիր կիւն անլայաճագլար տը քի, չիտտէթ իսթիմալի իլէ պուշհարէքէթին էօնիւալընմագ միւմքին օմայըպ, պիր աղ տա միւսաատէքեարանէ տավրանմագ իգթիզա իտէր։

* *

Ագղանիսթանտա Էմիր Ազատիւլ Բահմանընն ասքէրլերինին՝ Էյուպ խանընն ասքէրինեղալէպէ իթմէքտէ օլտուղու խապէր ալընմագտա իսէ տէ, մուհարէպէյինին նէթիճէսի հէնուզ ալընմամըշ տը։

Պու զալիպիյէթին նէթիճէսի՝ Էյուպ խանը Քեապիլ Էմիրինի թանըմաղա մէճպուր իթմէքտէն իպարէթ մի գալուպ, եօգսա պունու Հէրաթ խանլըզընտան տախի չըգարմաղա գատար մը վարաճաղը մալիմ տեեիլ տիր։

ԵՂԱՆԱԿ

ՊԱՏԺԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՅԺԱՄԱՆԱԿԵԱՑ ՕՐԷՆՔ ԴՈՐԾԱԴՐԵԼԻ ՄԻՆՉ ՕՍՄ. ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎՆ ԳՈՒՄԱՐՈՒԵԼՈՎ, ԻՐ ՀԱՃՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐՏԱՑԱՑՏԻ

(Շարունակութիւն թիւ 1141)

ՀԱՏՈՒԱԾ ՁՈՐՐՈՐԴ

Գրաւոր փաստեր և Օրինաւորութիւնը հաստատող նիթեր։

Յօդ. 82. — Հարցաքննիչը՝ ընդհանուր դատախազին պահանջմամբ ճշմարտութիւնն երևան հանելու համար պիտանի համարեալ թղթերն, մուրհակներն ու սահմանաւոր բոլոր իրերը պիտի խուզարկէ. և ի պահանջել հարկին՝ պիտի կարենայ երթալ ու մտանել ամբաստանելոյ տունը։

Յօդ. 83. — Հարցաքննիչը պիտի կարենայ նաև խուզարկել այն տեղերն ուր կասկած կայ թէ նախընթաց յօդուածին մէջ յիշեալ թղթերն ու մուրհակներն պահուած են։

Յօդ. 84. — Յայտ յանդիման օրինաւորութիւն մը կատարուած ժամանակ 32, 33, 34, 35 և 36 յօդուածոց տրամադրութեանցը համեմատ ընդհանուր դատախազին պարտաւորեալ ձեռակերպութիւնքը հարցաքննիչն ևս պիտի կարենայ կատարել։

Յօդ. 85. — Խուզարկութիւնը հարկ անհրաժեշտ եղած թղթերն կամ նիւթերն թէ որ հարցաքննչին վիճակէն դուրս գտնուին, այն ատեն հարցաքննիչը նախորդ յօդուածոց մէջ նշանակեալ գործողութեանց կատարումն պիտի յանձնէ այն հարցաքննչին որ վերոյշեալ թղթոց և նիւթոց տեղը կը գտնուի։

ԳԼՈՒԽ Է.

ԿՈՉՆԱԳԻՐ, ԵԿԱԳԻՐ ԵՒ ԱՌԺԱՄԱՆԱԿԵԱՑ ԿԱՄ ՄՇՏԱՏԵՒ ԱՐԳԻԼՄԱՆ ԳԻՐ

Յօդ. 86. — Ոչիր կամ յանցանք համարուած խնդրոց մէջ հարցաքննիչը կրնայ ամբաստանելոյն միմիայն կոչնագիր մը յղելով բանականաւ, բայց և այնպէս հարցաքննութիւնը կատարուելէ յետոյ՝ երբ ամբաստանելոյն դիպահին (թէվգիֆ) հարկ տեսնուի պէտք եղած դիպահագիրը պիտի յղէ, իսկ եթէ ամբաստանելոյն չհամապատասխանէ՝ եկագիր մը պիտի յղէ։

Յօդ. 87. — Կոչման չհնազանդող վկային 75 յօդուածին համեմատ նըմանապէս եկագիր մը պիտի հաղորդուի, և յիշեալ յօդուածին մէջ նշանակեալ տուգանքն ալ կրնայ դատ վճռուիլ։

Յօդ. 88. — Հարցաքննիչը՝ կոչնագրով եկած անձինքը՝ անմիջապէս պիտի հարցաքննէ, իսկ եկագրով եկողքը՝ առ առաւելն քսան և չորս ժամու միջոցին մէջ։

Յօդ. 89. — Ամբաստանեալը հարցաքննուելէ յետոյ, և կամ թէ փախած ժամանակ թէ որ գործած օրինաւորութիւնը բռնտարկութեան կամ առաւելագոյն պատժոյ մը ենթակայ ըլլայ առժամեայ կամ տեւական (դայրը մուվաղաթ)դիպահագիր մը պիտի կարելի ըլլայ տրուիլ։ Բայց մինչև որ ընդհանուր դատախազին կարծիքը չը լսուի՝ կարելի չէ տրուիլ տեւական դիպահագիր։ Առժամեայ դիպահն առ առաւելն եռասուն օր կրնայ տեւել. իսկ տեւական դիպահը՝ մինչև վճռոյն արձակման օրը կը տեւէ։ Ամբաստանելոյն վրայ գրուած օրինաւորութիւնը ինչ տեսակ որ ալ լինի, քննութեանց միջոցին՝ եթէ ընդհանուր դատախազը պահանջէ՝ հարցաքննիչը կրնայ առժամեայ կամ մշտատև դիպահագիրն յետս կոչել, միայն թէ՝ այսպիսի պարագայից մէջ՝ ամբաստանեալը պարտի ապահովութիւն (թէէմինաթ) տալ, որպէս զի երբ զինքն ուզեն, քննական ձեւակերպութեանց ներկայ գտնուի, և տնօրինուելիք վճռոյն գործադրուելուն համար դատարան գայ։ Դիպահագրոյն յետս կոչման դէմ բողոքել արժան չէ։

Յօդ. 90. — Հարցաքննիչ մը եթէ կոչնագիր կամ եկագիր և կամ առժամեայ տեղեկագիր մը տայ՝ նոցա ներքև պիտի ստորագրէ և իւր պաշտօնին յատկանշական դէրը պիտի կնքէ։ Այդ տեսակ գրերու մէջ՝ ամբաստանելոյն անունը տուն կնքոյը պիտի կնքէ։ Այդ տեսակ գրերու մէջ՝ ամբաստանելոյն անունը և կամ որոշիչ հանգամանքներն (էվսաֆը միւմեյիզէ) կարելի եղածին չափ բացորոշ կերպիւ գրուելու և նշանակուելու են։

Յօդ. 91. — Մշտատև դիպահագիրը նախորդ յօդուածին մէջ ցուցուած եղանակաւ պէտք է գրուի, և նորա մէջ բաց սակէ պիտի յիշուի նաև այս գրոյն պատճառ եղող արարքը (ֆիֆլ) և սոյն արարքին ոճրագործութիւն կամ յանցանք լինին յայտնող կանոնական յօդուածը։

Յօդ. 92. — Կոչնագիրն և ներկայագիրն և առժամեայ կամ մշտատև դիպահագիրն նուիրակի կամ ոստիկանի մը միջոցաւ ամբաստանելոյն հաղորդուելէ և ցուցուելէ յետոյ՝ մի օրինակն ալ իրեն պիտի տրուի։ Ամբաստանեալը թէ և առժամեայ ի դիպահով (մէվգուֆ) լինի, դարձեալ մշտատև դիպահագիրը իրեն ցուցուելով մի օրինակն ևս իրեն տրուիլն հարկաւոր է։

Յօդ. 93. — Կոչնագիր և եկագիր և առժամեայ կամ մշտատև դիպահագրերն Օսմանեան երկիրներուն մէջ առ հասարակ գործադրելի (նաֆիզ) պիտի համարուին։

Եթէ ամբաստանեալը առժամեայ և կամ մշտատև դիպահագիր տուող հարցաքննչին իրաւասութեան վիճակէն դուրս գտնուի՝ թաղին թաղագէտին ներկայութեանը, իսկ եթէ այս վերջինը բացակայ գտնուի՝ հոն տեղ գտնուող քրնէնիչ պաշտօնէին և կամ ոստիկան զօրաց պաշտօնակալին ներկայութեանը պիտի բերուի, որոնք գործադրութիւնն արգիլելու կամ յետաձգելու կարող չեն։ Այդ գրութեանը իրեն ցուցուած ըլլալուն ի հաստատութիւն՝ ստորագրելու պարտական է։

Յօդ. 94. — Եկագրոյն չհնազանդող, և կամ հնազանդելու խոստմանէն յետոյ փախչիլ փորձող անձինք՝ բռնի (ինգար իլէ) պիտի բերուին։ այսինքն եկագիրը ստանող (համիլ) պաշտօնեայն՝ եթէ հարկ ըլլայ՝ ամենէն մօտակայ զինեալ զօրութեան պիտի դիմէ, որով պիտի կատարուի սոյն եկագրոյն տրամադրութիւնը (ահքեամը միւնտէրիճէ)։

Յօդ. 95. — Թէ որ ամբաստանեալն եկագրոյն թուականէն սկսեալ երկու օր անցնելէ յետոյ չներկայանայ, և թէ բնակութիւնն ալ սոյն գիրը տուող հարցաքննչին վիճակէն դուրս և հարցաքննչին բնակարանէն հինգ հազարամէթր հեռի տեղ մը գտնուի, սոյն գրութեան տրամադրութիւնը բռնի չգործադրուիր։ Բայց այս պարագային մէջ՝ իւր բնակած վիճակի ընդհանուր դատախազին ներկայութեանը կը բերուի. և արդեանոց դրուելու համար ընդհանուր դատախազին կողմանէ դիպահագիր կը տրուի. իսկ եթէ ամբաստանելոյն քով՝ իրը հեղինակ (ֆաիլ) կամ մեղսակից (շէրիք) գտնուելու կասկած յարուցանող իրեր, թղթեր, գործիքներ գտնուին, եկագրոյն թուականէն քանի օր ալ անցած լինի և ամբաստանեալն ուր որ ալ գտնուի՝ սոյն գրոյն տրամադրութիւնքը կատարելապէս կը գործադրուին։

(Շարունակելի)

ՎԱՀՐԱՄ Ն. ՏԱՏԵԱՆ

Մէսէնձէֆիէն զիյատէ պիր հայ-սիյէթին պուլունմայաճադ տըր։ Ոէնին իմբէրաթօրն պիզէն կէօ-զէ գարշը կէօզ իսթէյօր։ պիզ քէնտիսինտէն տիչէ գարշը տիշ իսթէրիզ։ Հէնուզ ֆըրսաթ ելտէ իքէն, պիզիմ չու նասիհաթմըզէն իւզերինէ տիչիւն։ զիրա էօլիւ-լեր տիրիլիպ տէ եէնիտէն տահա էյի պիր եօմիւրտէ պուլունմազ-լար։»

—

Գուլենդոն որ Բեռ նամ կազէ-թանէն յունիս 18 թարիխլի նիւս-խէսինտէ օգունտուզունա կէօրէ, զապըթա հէյէթի՝ բէթերսպուրկ-տա բէթրէհօլ ճիվարընտա պիր էյլէնճէ վաքօրընտա տէհլիլ մա-քինալար վէ էտէվաթը սայիրէ պուլմուշ տըր։ Իչպու թէֆէրրիճ վաքօրընտա պուլընան զապթանը պահրիյէնին էքսէրիսի խաֆի ճէմի-եէլերէ միթթէֆիգ օլուպ, պունլարըն թէվզբիը էանասընտա պիր չօգ նիհլիսթ պէհաննամէլերի զապթ օլունմուշլարը։ Բէչիտ օլու-նան տիկէր պիր թէլէկրաֆա կէօ-րէ տէ, բէք չօգ զէվաթը միթէ-պէրէ պու իշտէ զիմէտխալ պու-լունտուգլարը կիպի, էզճիւմէ իմ-բէրաթօր Նիգօլանըն վէլէտը նա-մէշրուը պուլունան ժէնէրալ ի-զագօֆ տախի զիմէտխալ պուլուն-մուշ տըր։

—

Վլէնէր Աւլէքսանտր Յաքո�Ն կազէ-թասընըն Բէթերսպուրկտան ալ-տրը պիր խապէրէ կէօրէ, Ռու-սիա իմբէրաթօրը ճէտիտինին ա-մուճասը կրան տիւգ Գոնսթան-թէն թէվզբի վէ Դերբմտա Օր-իանտա նամ մահալտէ հապս օ-լունուպ, մախտումու Նիգօլա ի-սէ՝ զէվճէսի վէ օղու իլէ թաշ-քէնտէ նէֆի իտիմիշ տիր։ Քէ-զալիք կրան տիւգ Գոնսթանթէ-նին՝ ճիւմլէսի պահրիյէ զապըթա-նընտան իպարէթ օյան մայէթի տէ թէվզբի վէ մահպուս օլուն-մուշ տըր։

—

Բէթերսպուրկուն մէճլիսի ռու-հանիսի խուսուսի օլարագ պիր տուվա գալէմէ այըպ, պու տու-վանըն պիլճիւմէ Ռուս քիլիսէլէ-ռինտէ վէ ալէնի տուվալարտա օ-գունմասընը էմր էյլէմիշ տիր։ Պու տուտան մագսէտ՝ իմբէրա-թօրու մուխթարատան մասսուն պույուրմասընը, վէ մէմալիքի պու-լունտուղու ահվալը վէխամէթիշ-թիմայտան մուհաֆազա էյլէմէսի-նի ճէնապը Հագգտան թէմէննի վէ նիյազ էյլէմէք տիր։

—

Ժէնէրալ Իկնաթիէֆին Նիհի-լիսթլէր ալէյհինէ վէ քիպարզա-տէկեանտան միւրէքքէպ պիր հէ-եէթը իթթիհատիյէ իհտասը հագ-գընտա վուգու պուլան թասավ-վուրընա ասլա իլթիֆաթ օլուն-մայըպ, զալիպա հիչ պիր նէթի-ճէսի տէ հասըլ օլմայաճագ տըր։

ՕՍԲԻԹԱԼԻԷ-ՍՕՎԹԷՕՐ-ՊՐԲԹՕՆ ՇԻՐՔԷԹԻ։

Բարիզտէ թէչէքքիւլ իթմիշ օ-լան մէզքիւր շիրքէթին Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթ-լէրինէ պիր միտալեա իրսալի իլէ, ֆախրի բիյասէթ իւնվանընը տա-խի վէրմիշ օլտուղունու պունտան ագտէմ կազէթամըզտա եազմըշ իսկը։

Բաթրիգի միւշարիէյհ հազրէթ-լէրի հագգընտա պէօյէ պիր իլթի-ֆաթ ու իհթիրամաթա պուլու-նան պիր Ֆրանսըզ շիրքէթինին մագսէտի իլէ պաղը մուամէլաթը հագգընտա օգույանլարըմըզա մա-լիմաթ վէրմէք ֆախտէտէն խալի օլմայաճաղը միւլահազասընա մէպ-նի, մէզքիւր շիրքէթ հագգընտա չու աթիտէքի պիր գաչ սաթրը տէրճ իթմէյի միւնասիպ կէօրմիւ-շիւզ տիր։

Օսբիթալիէ-Սօվթէօր-Պրբթօն թէսմիյէ օլունան մէզքիւր շիրքէ-թին մագսէտի՝ ինսանիյէթտէն պաշգա պիր շէյ օլմայըպ, հէմ էրքէք վէ հէմ գատրն աղա գա-պուլ օլունուր։

Պու շիրքէթ՝ պիլխասա Պրբթա-նիա էյալէթի սէվահիլինտէ ճան գուրթարմ ան թայֆա վէ սարիլէրէ կէրէք հասթալըգլարընտա վէ կէ-րէք սաիր զարուրէթը հալլերինտէ հէր սուրէթլէ մուավէնէթ իտ-ըէք։ Չէտիտ ֆուրթունալար էս-նասընտա տաղ կիպի տարկալարա գարշը գօյարագ կիտիպ ճան գուրթարմագ ֆագիլէթը պինդի-ըսինտէ տէվամ ու սէպաթ ի-չուն օլ ֆէտայիլերէ թէչվիգաթը ինսանիյէթքէարանէտ պուլու-նուր։

Շիրքէթը մէզքիւրէնին սէքի-զինճի մէճլիսի ումումիսի միանա-սէպէթիլէ, ալաֆրանկա յունիս 11ինճի ճումա իրթէսի վէ 12ին-ճի բազար կիւնլերի Բաթրիգին Թը-բօգատէրօ, Շաթըլէ վէ Սէն-Տը-նի նամ մահալլերինտէ շիրքէթը մէզքիւրէ թարաֆընտան իանէ ի-չուն մուղիգա, վէ նութգ, վէ թէ-բէննիւմաթ վէ օրէրա վէ սաիրէ-տէն իպարէթ չէնիլիքլեր թէրթիպ օլունմուշ վէ սուրէթը մունթա-զամլտէ մէվգիի իճրայէ գօնուլ-բագ մագսէտը իանէ հուսուլէ կէլ-միշ տիր։

Քէզալիք ճան գուրթարըճը ֆէ-տայիլերէ իանէ իչուն հիսսէ իլէ Թրօգատէրօ սէրայընտա մունթա-զամ պիր զիյաֆէթ տախի թէբ-թիպ օլունմուշ, վէ իշպու զիյա-ֆէթի Սպանիա դրալիցասը էոպագ-վէ գրալը լահրգին վալիտէսի հաշմէթլու իդզոդիլա հազրէթլէ-րինին թահթը հըմայէսինտէ պու-լունարագ, միւարէէյհա գրալի-ցա իլէ պէրապէր սաիր պիր խայ-լի մէշհուրէ վէ միւթէպէրէ գա-տընլար հազրը պուլունուպ, էզ-ճիւմէ բրէնսէս Մարի Լուսինեան տախի հազրը պուլունմուշ վէ թա-մտոտա գրալիցա իդզպէլլանընն սաղ թարաֆընտա օթուրմուշ տըր։

Պու միւնասէպէթլէ պէյան ի-տերիզ քի, մէզքիւր Օսբիթալիէ — Սօվթէօր — Պրբթօն շիրքէթի թարաֆընտան կէրէք միւշարիէյ-հա բրէնսէս Մարինին զէվճի կիւ-տը Լուսինեանա վէ կէրէք պու-նուն պիրատէրի Լուսինեան Գեր-Տ. Խորէն Սրբազան ֆախրի բի-յասէթ իւնվանը իթա օլունմուշ, վէ պու ռուրէթլէ շիրքէթը մէզ-քիւրէնին միլլէթիմիզ հագգընտա օլան հըսսիյաթը թէվէճճիւհրեա-ռանէսի թէպէյյիւն իլէմիշ օ-տուղունտան, իշթէ պիզ տախի միլլէթիմիզէ տօսթ օլան չու ին-սանիյէթ շիրքէթի հագգընտա մալիումաթը մէպհուսէյի տէրճ իթմէքլէ իֆթիխար իտէրիզ։

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

ԿԱ՛ԵՒ ԸՆԹԵՐՑՒ՛Ր

Ա.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Ամենայն հաճոյից լրութիւնն ա՛նդ իսկ է, ուր օգտակարն ա-նոյշին զուգախառնեալ է։

Որսատիս Փլակիկ.

—

Բ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Ճշմարտութիւնն այն ժամանակ պիտի աշխարհ գայ, երբ թշնա-ռական մահկանացուք դադարին միանգամ իւր անուամբ զայլ ինչ, բաց յինքեանէ, յորջորջելէ։ Ե-

—

Գ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Ցաւանդութենէ գիտեմ՝ թէ Մա-ՀՈ լեռն՝ երբեմն փրկեց ի ջեր-հեղեղէ ամբողջ մարդկային ազգին արմն. ըստ նմին՝ յամենօրեայ փրճաառութենէ կարեմք իմաս-տասիրել՝ զի մեր սառնապատ Մա-ՀՈՆն ալ՝ եթէ ոչ վրկէ (՝), դեթ անպատճառ պիտի կործանէ ամ-բողջ ազգը։

Ե-

—

Դ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

«Ներկայեալ և ներկայիչ» մին չուշան և միւսն ալ «էջքէ մպիշ»։

Կրկին փլորական ծաղկունք, զորս Հաներոսի քաղաքին հանգուցեալ Պողիկն երբեմն Հայ գրականու-թեան բուրաստանը նետեց, որ-պէս աղբահաւաքը կը նետէ զաղ-բըն յաղբանոց կամ ի ծով, և որք միջերկրականի ծաղկին խամ-բելէն յետոյ ևս՝ յամէն օր՝ զար-մանալեաց բան՝ կը ծլին կը ծնա-նին Մասի սառուցեալ ածուոց մէջ, սակայն ամեն օր անպտուղ թօ-չնեալ անհոտ են։

Ա. ... ն

Ե.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Ողջմտութիւն՝ ոմանց համար, անչարժ կենդրոն մը, և այլոց հա-մար՝ կենսական սկզբունք մըն է։ կենդրոն մըն է սակայն միշտ այն-պիսի լրագրաց համար՝ որք կը յածին նորա շուրջը Մասի և Ման-ջոտի նման՝ իւրեանց անթեւ պե-գասով (1) և չպիտի հպին նմա եր-բէք՝ քանի որ կենդրոնախոյս զօ-րութիւն մը բուռն կըլինի նոցին՝ յամեն օր իւրեանց շրջաբերու-թեան գիծը մատ մի ևս հեռա-ցուցանել, ընդլայնել։ Նոյն։

—

Զ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Կամ Մասի իւր դէմէն վաղ պի-տի անցնի։ կամ մեք Մասի կար-գալէ, և կամ՝ ի մէջ այլոց և մ՛չտ ի մէջ այլոց՝ ընդ հուպ Պոլսոյ մէջ մեծ երկրաշարժ մը պիտի պա-տահի, որ «միմիայն», խեղճ Պա-ղինուրայ նման, ճէլալ—Պէյխանի 30—31 թիւ սենեկաց դդմաճ խե-լապատակները տրորելով պիտի տրորէ։ արագատիպն ալ ջարդ ու բուրդ պիտի լինի։—

Մարդիրէ Ռէ ֆէ՝

Թըրեցոյց Բ՝ազ մոթ

—

Է.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Վասն զի առաջ է ասել։—Տէ՛ր իմ և Աստուած՝ թէ զԱկնցին ըստ-եղծեր, զի՞ է զի և զՍատանայն հաստեր, և թէ զՍատանայն հաս-տեր, զի՞ է զի և զԱկնցին ստեղ-ծեր։ Ա. յ՝

—

Ը.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Մասին օրապանին։—Գրուխ գոր-ծոց՝ Բեօֆդէէ, ապա՝ չորս դէՐ և Դէ ընդ դէ (ո՛չ բնաւ աւելի, բաւ-ական՝), երկու ներկայեալ քսան՝ քսան ու մէկ է դէ այլոց, «երեք» «մեաց որ», քառասուն և ութ «առաւել քան երբէք» Աֆիւրաքանչիւր պար-բերութեանց սկիզբն՝ . . . . «կը կարծէ զիանալ որ»։ Մնացածի՞ն։—Տէրն ողորմած է։ Դիտող

(1) Պուալոյ, Քերթ. տող 6.

Թ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Ազնարհաբառեանց գործն ի՞նչ է, աղբա՛ր։— Ինչ որ էր ժամա-նակին Հելլէն իմաստակաց, Ունի-թառաց և Ջահկեցւոց բռնած ճա-նապարհն։— ոսկւոյն մէջէն տիղմ զատել։ Դիտող

—

Ժ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Է՞ գրաբառեանց գործն ի՞նչ է։ —Գորտերու թագաւոր լինել կամ լաւ ևս՝ Եուշայ լերան գագաթն հիւսիսային հողմին փչած ժամա-կը «Լեպլեպի թօշի» ուտել ճըգ-նիլ։ Ռնէպէոնէկ

—

ԺԱ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

«Մահճակալ»։— Բառ մը, զոր յաճախ է տեսանել վոխանակ դարգիճի Մասի ծանուցմանց մէջ՝ Շիրքէթի ժամանակագրոյ պատկերին կից։ Շանդրոն

—

ԺԲ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

«Ընտիր պատճառ»։—որոյ բուն նշանակութիւնն է Բուզանդ Ոս-կերերանի գրչին ներքեւ՝ «փաս-տապատիր ապացոյց։ Դ-ոյնեալ է-

—

ԺԳ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

«Ազգային տեսութիւն»։—փոյլուն խորագիր մը կարգ մը ուռուցեալ յօդուածոց յօդուածոյից, որովք բաղում պաչար կը հայեցայթի ճէլալ պէյ խանի ներքնասենե-կաց և նեղասենեկաց մէջ, ուր Պիրմանիոյ արքային հրովարտակը քան բարանոց «գատրօ»ներուն դիմացն իբր ընդդիմապատկեր կը տեսանէ Հէրբ մը։

—

ԺԴ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Մասին ամեն օր լղի է՝ բայց չի ծնաներ.—ինչո՞ւ։ վասն զի թե-բեւս «ամուլթեարք» լղի է։

Մանկաբոյ.

—

ԺԵ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

«Միսիօնարք ի՞նչ գործ ունին Թուրքիոյ մէջ»։—ինչ տեղիք որ ունի սոյն մակագրով յօդուածը Մասին մէջ։ ճիշտութիւնն իւր գրասենեկին մէջ, կամ բացայայ-տագոյնս ասելով, ինչ որ կուզեն խեղճ «Թահսիլատարներէն» թեր-սանէ անցնող եռակայմներն՝ ամեն անգամ որ կամուրջին ընթացքը մէջքէն (կամ միջևէն) կը կարեն։ Փէն

—

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

ԺԶ.

Ստութիւնը քանի՞ դէմ ունի, Զևքսի՛ս—ճէլալ պէյ խանէն դուրս այդ հարցումը թերևս անպատեհ է։

Ստոյգոյնին

—

ԺԷ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Մասին ե՞րբ պիտի ձգէ թէրժե-մանին օձիքն։—ե՞րբ որ ես իմբա-ռերուս ծայրի նասերուն եախան թող տամ, աշխարհաբառեան լի-նելով։ Պասքոնոմ

—

ԺԸ.

Կ՝Ա՛Ե ԸՆԹԵՐՑԻ՛Ր

Ամօթ չէ՞ ես, գրաբառեան եմ ես։ բայց ո՛չ գրաբար պիտի գրեմ, ո՛չ պիտի ամուսնանամ, ո՛չ ճաշակ պիտի առնում և ոչ ալ պիտի մե-ռանիմ, մինչ չև՝ ի լրումն ազի-տից սա (հ) ոգելից Բ. հայրապե-տին պատրաստելիք փիլիպպեանն ալ ընթեռնում.—

Ցոստ՝ Ա՛ պասէ՝, ՄՐՄՈՒՆՋ

11 Յունիսի 1881

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Գալաթա Ռում թիւճճարընտան պիրի՝ էօզ օղլունա տարըլարագ, պիլճիւմէ սերվէթինի տամամը-նա թէրք իթմիշ օլտուղունտան, օղու տախի՝ տիւնքի կիւն սաաթ պէշ ալթը բատտէլերինտէ էլինտէ բէվբրէր օլտուղու հալտէ մաղա-զայա կիտիպ, էնիշթէսի օլան Զօղ-բաֆցու պիր գուրչուն պօչաարպ ա-ննընտան վուրմուշ, վէ մէճրուհ տէրհալ վէֆաթ իյլէմիշ տիր։

Գաթիլ ալող ու կիրիֆթ օլուն-մագ իւզրէ իքէն, քէնտի գու-ագ թօզունա տախի պիր գուր-չուն սըգարագ վէֆաթ իյլէմիշ տիր։

Գաթիլին պիր միւտտէթտէն պէ-րու ագլընա խըֆֆէթ կէթիրմիշ օլտուղու սէօյլէնիյօր։

—

Էվվէլքի կիճէ Միրաճ կէճէսի օլմագ միւնասէպէթիլէ ճամիլէր-տէ գանտիլ տօնանմասը օլտուղու կիպի, տիւն տախի վիւքէլի ֆի-խամ հազարաթը իլէ սաիր քիւ-պէրաի տէվլէթ պէրաի։ Թէպրիք Մապէնը Հիւմայունա ազիմէթ իյլէմիշլեր տիր։

—

Ռումէլի տէմիր եօլլարը իլէ Էվ-բրբա տէմիր եօլլարընըն իլթիս-սագը հագգընտա տէվլէթը Օս-մանիյէ իլէ Ավսթրիա տէվլէթի պէյնինտէ պիր իթթիֆագ հու-սուլէ կէլտիյինի զ-ամբ կազէթասը պունտան էվվել եազմըշ իսկ տէ, տիւնքի Ֆուրն պէյանընա կէօրէ,

ՈՒՍՈՒԼԸ

ՄՈՒՀԱՔԵՄԱԹԸ ՃԷԶԱՒՑԷ

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԷՊՈՒՍԱՆԸՆ ԻՃԹԻՄԱԸՆՏ ԳՈՆՈՒՆԻՑԷԹԻ ԹԻԲԼԻՔ ՕԼՐՆՄԱԳ ԻՒԶԷՐԷ ՈՒՍՈՒԼԸ ՄՈՒՀԱՔԵՄԱԹԸ ՃԷԶԱՒՑԷ ԳՈՆՈՒՆԸ ՄՈՒՎԱԳԳԱԹԸ ՏԸՐ

(1141 Նոյեմբերաթ 17-էն)

ՏԷՕՐՏԻՆՆՃԻՒ ՖԷԳԻՐԱ

Պէյերնաթը թահրիրէյէ վէ սիւպութը ճիւրմէ մէտար օլան էշեայա տաիր տիր.

82. Մատտէ. — Միւսթանթիգ՝ հագիգէթին զահիրէ իխրաճը իչուն միւգ-թազի ատտ օլուանն էվրագ վէ սէնէտաթը վէ ալէյտամամ քեաֆիէի էշեայը թէհարրի իթմէք իւզրէ միւտտաիի ումումի թարաֆընտան թալէպ վուգուրնտա վէ էտէլ իճապ քէնտիլիյինտէն մաղնունընալէյհին խանէսինէ ադիլէթ վէ տու-խուլ իսէֆէք տիր։

83. Մատտէ. — Միւսթանթիգ՝ մատտէի ասպրգատա զիքր օլունան էվրագ վէ սէնէտաթին իսֆա գըլընմըշ օլտուղու մաղնուն օլան սաիր մահալլէրէ տա-խի կիտիպ իհրաի թէհարրիյաթ իսէպլիէ-էք տիր։

84. Մատտէ. — Ճիւրմը մէշհուտ վուգուինտէ միւտտաիի ումումինին՝ 32ինճի վէ 33ինճի վէ 34ինճի վէ 35ինճի վէ 36ինճը մատտէլէր մուճիպլինճէ, իճրասընա մէնդոն օլտուղու մուասէլաթը միւսթանթիգ տախի իճրա իսէպլիէ-էք տիր։

85. Մատտէ. — Թէհարրիսի իյճապ իսէն էվրագ վէ էշեա միւսթանթիգին պուլունտուղու գաղա խարիճինտէ օլտուղու հալտէ, միւսթանթիգ մէվատտը ասպրգատա թաեին օլունան մուամէլաթը իճրասընը էվրագ վէ էշեաի մէզքիւ-բէրինին պուլունմասը մէմուլ օլան մահալ միւսթանթիգինէ հէվալէ իսէպլիէ-էք տիր։

ՖԱՍԼԸ ՍԱՊԻ

ՃԷԼՊ ՎԷ ԻՀԶԱՐ ՎԷ ՄՈՒՎԱԳԳԱԹ ՎԷ ՂԱՑՐԸ ՄՈՒՎԱԳԳԱԹ ԹԷՎԳԲԻ ՄԻԻԶԱՔԲԻԹԻԼԷՐԻ ՊԻԵԱՆԸՆՏԱ ՏԸՐ

86. Մատտէ. — Ճէնայէթ վէ եա ճիւնճա գապիկինտէն օլան մէվատտ տա, միւսթանթիգ՝ մաղնունընալէյհ ալէյհինէ եալընզ ճէլպ միւզաքքիրէսի իթթաը իլէ իթթիֆա իսէպլիլիր, անճագ պատէլ իսթիհթաղ, մաղնունընալէյհին թէվ-զբինէ լիւզում կէօրունիւյիւ հալտէ, իգթիզա խէն միւզաքքիրէսինի իթա իսէպլիէ-էք, վէ մաղնունընալէյհ իճապէթ իթմէսիյի հալտէ, հագգընտա իհզար միւզաքքիրէսի իթա իյլէյէ-էք տիր։

87. Մատտէ. — Տալէթէ իճապէթ իթմէյէն շահտ հագգընտա, 7ինճի մատտէ իգթիզասընճա, քէզալիք իհզար միւզաքքիրէսի վերիլէպիլէ-էք, վէ մատ-տէի մէզքիւրէսէ մուայիէն ճէղալ նադալ պաղդաճա հիւքմ օլունապիլէ-էք տիր։

88. Մատտէ. — Ճէլպ միւզաքքիրէսիյէ կէթիրիլէն էշխաս՝ տէրհալ, վէ իհ-զար միւզաքքիրէսիյէ կէթիրիլէնլէր՝ նիհայէթ երիմի տէօրթ սաամ զարթիրտա միւսթանթիգ թարաֆընտան իսթիհթաղ օլունճագ տըր։

89. Մատտէ. — Իսթիհթաղտան սօնրա վէ եախօտ մաղնունընալէյհ ֆիրար իթթիյի հալտէ, հարէքէթը վագբասը՝ հապս ճէղասընը վէ եա տահա աղբը պիր ճէղայը միւսթէլղիմ իսէ, մուվագգաթ վէ եախօտ զայրը մուվագգաթ թէվզբի միւզաքքիրէսի վերիլէպիլիր, վէ զայրը մուվագգաթ թէվզբի միւզաք-քիրէսի միւտտաիի ումումի իսթիհա օլունմասրգէա վերիլէմէզ։ Մուվագգաթէն թէվզբի՝ նիհայէթ օթուզ կիւն իսթիտատ իսէպլիլիր, վէ զայրը մուվագգաթ թէվզբի՝ մահքէմէտէն հիւքմիւն սուտուրինէ գասար միմթէտ օլուր։ Իսանի թահգիգաթտա միւտտաիի ումումի թարաֆընտան թալէպ օլունուր իսէ, մաղ-նունընալէյհին հարէքէթը վագբասը հէր հանկը նէվ ճէրահմէտէն օլուր իսէ օլ-սուն, միւսթանթիգ մուվագգաթ վէ եախօտ զայրը մուվագգաթ թէվզբի էմ-բինի քաթիրատտա իսէպլիպ, անճագ պու թագտիրտէ մաղնունընալէյհ իսթէ-նիլտիքճէ, քեաֆիէի մուամէլաթը թահգիգիյէտէ հաղրը պուլունճաղընա վէ թէրէթթիպ իսէ-էք հիւքմ իճրա օլունմագ իւզրէ մահքէմէյէ կէլէճէյինէ տայիր թէէմինաթ վերէ-էք տիր։ Թէվզբի էմինին իսթիրատտը ալէյհինէ ի-թիրազ նայիզ տէյլի տիր։

90. Մատտէ. — Ճէլպ վէ իհզար վէ մուվագգաթ թէվզբի միւզաքքիրէ-էրի՝ պուհնալարը վիրէն միւսթանթիգ թարաֆընտան իսթա վէ մէմուրյէթինէ մախ-սուս մէօհր իլէ թէմմիր գըլընճագ, վէ տէրունինտէ մաղնունընալէյհին իսմի վէ եախօտ էվսաֆը միւմէյյիզէ սարահաթը միւմքինէ իլէ տէրճ ու թարիհ օ-լունճագ տըր։

91. Մատտէ. — Ղայրը մուվագգաթ թէվզբի միւզաքքիրէսի մատտէի սա-պրգատա թաին օլունան սուրէթտէ թանզիմ օլունմագ լազըմ կէլիպ, պուն-տան մատտա իթթաբընը իսթիլզամ իթմիշ օլան ֆիքիլ իլէ պունուն ճինայէթ վէ եա ճինճա նէվինտէն օլտուղունու միւպէյեին օլան մատտէի գանունիյէ տախի տէրունինտէ զիքր օլունճագ տըր։

92. Մատտէ. — Ճէլպ վէ իհզար վէ մուվագգաթ վէ զայրը մուվագգաթ թէվզբի միւզաքքիրէսէրի պիր մուհզիր վէ եա զապթիյէ մարիֆէթիյէ մաղ-նունընալէյհէ թէպլիղ վէ խարազ օլունտուգտան սօնրա, պիր գրթա սուրէթի տախի իթա գըլընճագ տըր. մաղնունընալէյհ մուվագգաթէն մէվգուֆ օլա պիլէ, զայրը մուվագգաթ թէվզբի միւզաքքիրէսի ելինէ քէնտիսինէ խարազ իլէ սուրէթի իթա գըլընճագ լազըմ տըր։

93. Մատտէ. — Ճէլպ վէ իհզար վէ մուվագգաթ վէ զայրը մուվագգաթ թէվզբի միւզաքքիրէլէրինին ահքեամը՝ մէմալիքը Շահանէնին հէր թարաֆը-տտ նաֆիզ տիր։

Մաղնունընալէյհ՝ մուվագգաթ վէ եախօտ զայրը մուվագգաթ թէվզբի միւ-զաքքիրէսինի իթա իթմէշ օլան միւսթանթիգին մէմուր օլտուղու գաղա խարիճինտէ պուլունուր իսէ, մահալլէ մուխթարընըն, վէ պունուն զայպուպէթինտէ, օ-բատտա պուլունան թէֆթիշ մէմուրընըն վէ եա զապթիյէ զապիթինին հուզուրունա կէթիրիլէ-էք, վէ պու տախի՝ իճրասընը մէն ու թէէխիր իթմէյէ միւգթէտիր օ-լամայուպ, միւզաքքիրէնին քէնտիսինէ իրսալ օլունտուղունը թաստիգէն իմգա իթմէյէ մէճբուր օլաճագ տըր։

94. Մատտէ. — Իհզար միւզաքքիրէսինէ միւթաաթ իթմէէն վէ եախօտ իթաաթ իսէ-ճէլինի պէյանտէն սօնրա ֆիրարէ թէչէպպուս իսէն շախ՝ իհզար միւզաքքիրէսինի համիլ օլան մէմուր՝ իգ-թիզա իսէ, էն եագրն մահալտէ պուլունան զուվվէթի միսէլլահայա միւ-ռաճաաթ իսէ-էք, վէ պու տախի՝ իհզար միւզաքքիրէսինին ահքեամը միւնասէ-բիէսինի իճրայա մէճբուր օլաճագ տըր։

95. Մատտէ. — Մաղնունընալէյհ՝ իհզար միւզաքքիրէսի թարիխինտէն իքի կիւն կէչտիքտէն սօնրա կէլմէմիշ օլուպսա, իշպու թէզքիրէյի վէրմիշ օլան միւսթանթիգին մէմուր օլտուղը գաղա խարիճինտէ, վէ միւսթանթիգին իգա-մէթկեահրնտան պէշ միլիամէթրօ ուզագ պիր մահալտէ պուլունուր իսէ, իշպու թէզքիրէնին ահքեամընա իթթիպալ իճապ իսիրմէսի հայիզ օլապիլիր։ Ֆա-գաթ պու թագտիրտէ պուլունտուղու գաղա միւտտաիի ումումիսի հուզուրունա կէթիրիլէրէ-էք, թէվզբիֆտանէյէ գօնուլմագ իւզրէ միւտտաիի ումումի թարաֆընտան մուվագգաթ թէվզբի միւզաքքիրէսի վերիլիր. էկէր մաղնունընալէյհ՝ ա-բանմասընա սէպէպիյէթ վերէն ֆիրլին ֆաքլ վէ եա չերիքի օլտուղունը զանն իթթիրէ-էք էշեա վէ էվրագ վէ պաթ համիլ իսէ, իհզար միւզաքքիրէսի թա-րիխինտէն իթթիպարէն գաչ կիւն կէչմիշ օլուր իսէ օլսուն վէ հէր նէրէտտէ պուլունուր իսէ պուլունսուն, հագգընտա իշպու թէզքիրէ ահքեամը թէմամը իլէ իճրա գըլընճագ տըր։

(Տեւոդ)

ՎԱՀՐԱՄ Ն. ՏԱՏԵԱՆ

Գապը Ալի՝ Ավթրիա տէմիր եօլ-լարընդն վրանիատա իլթիսադընը գապալ իլթիէիպ, մուգատէմա Պարսկ Հիրշ իլէ իտիլէն մուգավէ-լէ ահքեամը խարիճինէ չըգմագ իսթէմէմէքտէ իմիշ։

Վիեննատան չէքիլէն պիր թէ-լէկրաֆ՝ Ֆոբը պու հավատիսինի թաստիգ իթմիքտէն սօնրա, իրա-վէթէն պէյան իտէյօր քի, Ավթ-րիա՝ իքի մահատան պէրու տէվէ-թը Օսմանլիյէի մուխալէֆէթը մէգ-քիւբէսինտէն վազ կէչիրմէյէ չա-ըշմըշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլա-մատըգընատան թէհտիտատա պուռ-լունմուշ տըր։

—

Էվվէլկիսի կիւն Գալաթատա Գօ-միսիօն խանընդն արգա թարաֆը-տա օրթագ պուլունան իքի էրմէ-նի պալըգճըրար արասընտա պիր մէհիտիյէտէն տօլայը միւնազատա զուհուր իտէրէք, պիրի տիկէրի-նի պըչագ իլէ աղըրճա եարալա-մըշ, վէ մէճրուհ իքի սաաթտան սօնրա վայվօտա գարաղօլխանէ-սինտէ միւթէէսսիրէն վէֆատ էյ-լէմիշ տիր։

—

Պուլկարիսթանտա մաթպուաթ սէրպէսթիյէթինէն լաղվ օլուտը-ղունտա տայիր կէչէնտէ վաքի կա-զէթասընդն եազարը պիր ֆըզ-բայը Ռուսճուգտա նէչը օլունան Մոսքովէէ նամ թիւրճէճ կազէ-թա թէքզիպ իտէրէք, Պուլկա-ռիսթանտա կազէթալարընդն սէր-պէսթիյէթը քեամիլեէ մալիք օլ-տուգլարընը եազըեար։

—

Բրէնս Պիզմարգ պու քէրրէ եէ-նիտէն քէյֆիզիզիյէ տիւչար օլտու-ղունտան, իմպէրաթօրտան ալտը-ղը մէգզունիյէթ իւզէրինէ իշտէն չէքիլմիշ վէ միւտտաթը մէգզունի-եէթի էնտասընտա Մ. Պոկէհէր նամ զաթ միւշարիլիյէին եէրինէ վէքեալէթէն պաշ վէքեալէթ մէ-մուրիյէթինի էյֆա իլլեեէճէքմիշ։

—

Լատիրնէ վիլայէթի տաիրլին-տէ Ցէտէ-Աղաճ վէ Վիզէ գայմա-գամլարը՝ պու քէրրէ պէճայիշը մէմուրիյէթ իլլեմիշլէր տիր։

—

Աթինատան Գուբէրնատոր Բուլիրէ եազըլտըղընա կէօրէ, Եունան հիւ-քիմէթի՝ Եունան ասքերի թէրք օլունան արագիյէ կիրտիյինտէ, պիր խագըմ ասի ֆըրգալարը թէչբիլ օլունարագ Եունանլըլարընդն տու-խուլինի մէն իտէճէքլերինի խա-պէր ալմըշ օլտուղունտան, արա-զիի մէգզիւրէեթէ սէվգ իտէճէյի ասքերի 8500 նէֆթրտէն 14,000 նէֆթրէ իպալ իթմէյէ զարար վէրմիշ տիր։

—

Մ. Զանգօֆուն թէվզբֆրը ի-ճապ իտէն սէպէպլէր միյանընտա Անէգօ բաշյա պիր մէքթուպ կէօնտէրմէսի մատտէսի տախի սէպյէնիյօր։ Մ. Զանգօֆ՝ պու մէքթուպտա Շարգի Ռումէլիյի Պուլկարիսթանա պիրլէշթիրմէք շարթըյլա Պուլկարիսթան թախ-թընը գապալ իտիպ իթմէյէէյինի բաշտի միւշարիյէյէհէ սօրմուշ տըր։

ԼՕՐԻՍ ՄԷԼԻԳՕՖ

Պու կիւնքի թէլէկրաֆլար սը-բրասընտա գրաթի օլունճաղը վէճէվլէ, պիր վագթատան պէրու կազէթալարտա տէֆաթլա ռիվա-եէթ օլունան հավատիս նիհայէթ վիճուտ պուլուպ, Ռուսիա Ցա-խիրիյէ նազընը սապգ ժէնէրալ գօնթ Լօրիս Մէլիգօֆ՝ պու տէֆա Ռուսիա իմբէրաթօրը Իւչինճի Ալէքսանտրընն ամուճասը կրան տիւգ Միչէլ Նիգօլայէվիչին եէ-բինէ Գաֆգասիա էյալէթինէ իմ-բէրաթօր գայմագամը (Լիէօթնան տը Ս'Ամբրէօր եանի խըտիվ) նասպ ու թային օլունմուշ տըր։

Պու միւնասէպէթլէ պու կիւնքի Ֆոբ դէ Ֆոֆը աթիտէքի միւթա-լէայը պէտեան իթմիշ տիր։

«Լօրիս Մէլիգօֆուն նասպ ու թայինի չօգտան պէրու պէքլէ-նիլմէքտէ իտի։ Դեկտեմբեր 20տէ Պաթում մուխպիրիմիզ պու պապ-տէ չէօյլէ եազմագատա իտի։ «Լօ-«բիս Մէլիգօֆ՝ անգարիպ Գավ-«գասիա վալիսինին եէրինէ իչպու «պէօյիւք մէմուրիյէթէ թային ցօ-«լունճագ տըր։ զիրա վալիի «միւշարիլէյհա ահվալը հազբրէ-«նին իճապ իթտիկի վազիֆէյի իլ-«ֆա իթմէկէ միւթէտիր ատէմ «ատյիլ պիր տէնիյօր։»

«Պիր վագբթատան պէրու Էրմէ-նիսթանտա Ռուս բօլիթիգասընէա թէմամըյլա պիր թէպէտտիւլ կէ-բիւնմէքտէ տիր։ Հէր չէյի ճէպ-րէն բուլաչտըրմագ իսթէմէքտէն իպարէթ օլան ուսուլը աթիգա-նընն տէվայիրը ալիկէտ արթըգ հիչ թարաֆտարը պուլունմաբը։ թէմամըյլա թէրք օլունմուշ տըր։ Կազէթաճըլար, հօճալար, բաբազ-լար արթըգ չիտտէթ ու թէհտի-տաթ ալթընտա տէֆիլտիրլեր։ Վէ պիր վագբթ ճինայէթը ադիմէ ա-եըլան Էրմէնի վաթանը քէլիմէսի՝ էքսէրիեա կազէթալարընը սիւ-թունլարընտա վէ հօճալարընն տէֆ թէրլերինտէ տերճ օլունմագտա, վէ քիլիսէ միմպէրինտէն սէր-պէսթէճէ թէլաֆիուզ իտիլմէքտէ տիր։

«Թիֆլիզտէ վէ Ռուս Էրմէնիս-թանընդն սայիր մերքէզ չէհրլե-րինտէ սէրպէսթճէ բօլիթիգատան պահս օլունմագտա, միւճատէլէ իտիլմէքտէ, Պապը Ալենին թավ-ու հարեքէթի հագգընտա պէեա-նը միւթալա օլունմագտա, վէ Քիւրտէրին էֆքալը էօյլէ պիր սեր-պէսթ լիսան իլէ թէզէիֆ իտիլ-մէքտէ տիր քի, կազէթալար պու սայէտէ էֆքեարը ամմէտէ նիմ պիր հէյէճան պագը թումամագտա վէ տեվիրը հիւքիմէթ՝ զանն ի-տէրսինպ-հէյէհանըկէօրմէքտէ տիր։

«Ռուս կազէթալարը պիլէ պու մէսէլէլերտէն պահս իտուպ միւ-ճատէլէ իթմէքտէ տիրլեր։ Էրմէ-նի գավմընն հիտտէթինի թահ-րիք իթմէք իչիւն, Օսմանլը Էր-մէնիսթանընտա Պէտէպի կիւրուհ-լար թարաֆընտան իճրա օլու-նան գէյսագըզլար հագդընտա ախիրէն Սթանպօլտան Կ։ Ս։ կա-զէթասընա մէքթուպլար կէօնտէ-րիլմէքտէ իտի։

«Շիւպհէսիզ պու չէյլերին ալ-թընտա պիր նէյէթը խաֆիյէ վար-տըր։ Ռուսիատա հիւքիմէթ՝ հիչ պիր չէյ իչիւն պու գատար սեր-պէսթ տէյիլ տիր, վէ պու գատար միւսատէ իթմէզ։ Էօյլէ իսէ մագսէտի նէ՞ տիր։ էֆքեարը ա-ճիգանէմիզ կէօրէ, Լօրիս Մէլի-գօֆընն նասպ ու թայինի՝ պու մուամմայը հալլ իտէյօր։ Բէթէրս-պուրկ գազիթէսօրը՝ Ֆիւրտէր թարաֆընտան Պապը Ալինին թէ-պասը պուլունան Էրմէնիլէրէ պիր գաչ սէնէլերտէն պէրու իյգա օլունան ահվալը միւշքիւլ կէօ-զէթլէմէքտէ, վէ անլէրին խօշ-նուտուզընտան իսթիֆատէ իթմէք իսթէմէքտէ տիր։

«Մէգզիւր գազիթէօ՝ թիւր-քիա Էրմէնիլէրինէ պազը չիտտէ-թը մուամէլէ օլունտուղունու կէօ-րինէճ, Գավգասիատա Էրմէնի-լէրին Կըսսիյաթը վաթանբէրվէ-բանէսինէ սէրպէսթիյէթ վէրմիշ, վէ պունտան մատտա Էրմէնի միլ-լիյէթինի հըմայէ իտիպ թարի-գը թէրգագըտ պուլունընընմագ իչիւն օլան արզուսունը իսպաթ իթմէք իւզրէ։ Գավգասիա հիւ-քիմէթինէ անասը Էրմէնի օլան մէշհուր պիր ասքէր զազիթինի թաեին իթմիշ տիր։»

Ֆոբ դէ Ֆոֆը պուրանճգատա թիւրքիա Էրմէնիլէրինէ կէօշիւ-նիւ բարլագ պիր խիթգպալ իլէ գամաշտրըմագ իչիւն բէթէրս-պուրկտա պիր գարար վէրիլիպ վէրիլմէտիկինի խօտ պէ խօտ սի-ալ իթտիքտէն սօնրա, շու ա-թիտէքի ֆգրա իլէ խաթմը մէ-զալ իթմիշ տիր։

«Պու էմարէթլերի նազարը տրգ-գաթլա կէօզէմէք, վէ անլէրի ֆարգ ու թէմեիզ իտէրէք օնա կէօրէ թէվֆիգը հարեքէթ իթմէք՝ Պապը Ալիյէ այիտ տիր։ զիրա Լօ-րիս Մէլիգօֆուն Գավգասիա հիւ-քիմէթինէ թայինի իլէ զուհուրա կէլէն մէսէլէտ Պապը Ալինին մէ-նաֆիի ազիմէսի վարտը։»

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աթաս Հավաս

(Պոս ատահ չէն Բէլէրոֆոնը)

Բէթէրսպուրկ 24 յունիս

Բրէնս Լօրիս Մէլիգօֆ՝ կրան տիւգ Միչէլ Նիգօլայէվիչին եէ-բինէ Գավգասիատա իմբէրաթօր գայմագամը (եանի խըտիվ) նասպ օլունմուշ տըր։

Ժէնէրալ Օպրուչէֆ՝ բէթէրս-պուրկ տայիրէի ասքէրիյէսինէ ումումի էրքանը հարպ ըէյիսի թային օլունմուշ տըր։

Բարիզ 24 յունիս

Բոմա վէ Բարիզ գազինէթալը-ը՝ թարաֆէյն թէսքինը հէյէճա-նէ չալըշմագ, վէ իքի տեվլէթ ա-բարընտա միւնասէպաթը տօս-թանէյլի իլալ իտէպիճէճէք հէր նէվի խուսուսը տէֆ իթմէք իւզրէ միւթէֆիգ իւլ ըէյ պուլուն-մագտա տըրլար։

Լօնտրա 24 յունիս

Զըրչիլ՝ Մէճլիսը մէպու-ատանա պիր այա գատար թու-նուզվագուաթը հագգընտա հիւ-քիմէթին նազարը տրգագթընը տավէթ իտեճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

Վիեննա 24 յունիս

Սօֆիատան քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, հուրրիյէթ թարաֆտարը օլան իւչ Պուլկար մէպուսը շէհրը մէզգիւրտէ գաթլ օլունմուշլար տըր։

Բօմա 24 յունիս

Տիւն ագշամ Միլանա, Թիւ-րէնտ, Բալերմոտա վէ Մէսինատա Ֆրանսա ալէյհինէ եէնիտէն նիւ-մայիշլեր վուգուա կէլմիշ տիր։

Աթաս Բիւրօ

Լօնտրա 25 յունիս

Տիւնքի կիւն Մէճլիսի Մէպու-ատանտա Սըր Ջարլս Տիլք Մ. Բայ-լէնսէ ճէվապէն պէեան իթմիշ տիր քի, հիւքիմէթին էֆքեա-ըընճա, ինկիլիզ վէ Օսմանը մու-գավէլէնամսի բօլիթիգայա մու-ղայիր տիր, լաքին պիրտէն պիրե օնտան եագայը սը յըրմագ տա միւչքիլ վէ մուխթարալը տըր։ Գըպրըզ էօյլէ պիր սուրէթտէ էլէ կէչմիշ իտի քի, պու սուրէթ՝ ինկիլիսերընընն թիւրքիատան եէր ալարագ պէօյիւմէք արզուսընտա օմմաղընտա Էվրօբանընն իթիգա-ատընը թապիի պօզաճագ իտի։ Իմտի պու մուգավէլէնամէնին Բարիզ ահտնամէսինէ վէ Լօնտրա մուգավէլէնամէսինէ մուղայիր պիր գարարնամէ օլուպ օլմաղընը անլամագ լազըմ տըր։

Մ. Կլատսթօն՝ մուխալխարէն պու մէսէլէ իւզէրինէ պահս իտէ-րէք։ Մ. Կօշէնի բէք զիյատէ մէտհ ու սէնա իմմիշ տիր։

Բէթէրսպուրկ 25 յունիս

Տիւն ագշամ Գարատաղլընընն պիրի՝ գըշլեգ սէրայընա կիտէրէք Գարատաղ բրէնսէսինին հուզու-ռունա չըգմագ իսթէմիշ տիր։ Պու թալեպ բէտտա օլունտուգտա, մէր-գումի Գարատաղլը՝ ճէվապ վէրէն զապիթին իւզէրինէ հիւճումի իլէ պըչագլա վուրմուշ տըր։ Մումա-իլէյհ զապիթ՝ մէրգումի Գարա-տաղլը-ը ըէվօվվէր իլէ վուրուպ մագթուլէն եէրէ սէրմիշ տիր։ Պու վագտանընն բօլիթիգաճա հիչ պիր էհէմմիյէթի եօգ տըր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

ԱԶԴ

Պատիւ ունիմք ծանուցանել թէ Ազգանուէր Հայու հեաց Ընկ. իւթիւնը Հաճընի մէջ աղչկանց վարժարան մը բանալու համար պայմանագիր կնքելով Միացեալ ընկերութեանց հետ, 50, լիսուն Օսմ. ոսկւոյ վեցամսեայ կանխա-վճար մ'ըրած է։

Ա. յս առթիւ կը ծանուցանենք նաև թէ յիշեալ վարժարանի դա-սախօս-վարժուհի կարգուած է Տիկին Էպրուհի Նաքաշեան, որոյ ամուսինն ալ Տնօրէն-դասատու կարգուելով Հաճընի երկսեռ վար-ժարանց, ամսոյս 10ին միատեղ մեկնածէն իրենց պաշտօնատեղին։

Ի դիմաց Հայ. Միաց. Ընկ.

Տնօրէն Ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Ե. Աբշէլոնէ Մ. Զէրէ

12 Յունիս 1881

Կ. Պոլիս

ԻԼԱՆԱԹ

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Պէհէր բազար ագշամը բէն-տիքտէն սաաթ 9տա Ատալարա ուղրայարագ քէօբրիյէ իճրա օ-լունան սէֆէր՝ իշպու հագիրանընն 14ենճի բազար կիւնիւնտէն իթի-պարէն կէրէք Բէնտիքտէն վէ կէ-րէք Պէօյիւք Ատատան պիր չէր-եէք Եվվէլ եանի սաաթ 8ի 45 կէ-չէրէք Բէնտիքտէն հարեքէթ իտե-ճէկի մալիւմ օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընմըշ տըր։

11 յունիս 97

Զագմագճըլարտա Ցայէխա-թուն մահալլէսինտէ վալիտէ խանը տերունինտէ օրթա գաբուտա թախմանի ալիքինճի պիր պապ օտանընն 60 սէհիմ իթիպարըյլա 5 հիսսէ միւլքի վէ կէտիյի իլէ բիչկեահընտա մուհտես բէյքէնին իթիպարը մէզգիւր իլէ եէտիրէր պուչուգ հիսսէսի պիմիւզայէտ 3,300 զուրուշտա թալիպի իւզէ-րինտէ թէգարրուր իթմիշ, վէ 97 սէնէսի հագիրանընդն 10ունճու չարշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպա-րէն, շէհրը մէզգիւրընն 18ինճի բէնճէշենպիհ կիւնիւ սաաթ 10ա գատար թէքրար միւզայէտէպի իճրա գըլընճաղը, վէ շէհրը մէզ-գիւրուն 20ինճի ճումատա իրթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 5 գապուլի մուգարրէր պուլունուպ անտէն սօնրա Պապը Ալիյէ արզ օլունա-ճաղը ճիհէթիլ, զամմ իլէ թալիպ օլանլարընը միւտտէթը մէզգիւրէ զարիֆընտա էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի իտարէ մէճլիսինէ կէլ-մէլերի պէշինճի տէֆա օլարագ գաթիէն իլան վէ իսթար գըլընընը։

11 հազիրան 97

ՊՈՒ ՄԷՄԼԷՔԷԹՏԷ ԱՃԱՑԻՊ ՎԷ ՈՒՄՈՒՄԻ ԽԱՍԹԱԼԸԳ

Նապալ քի պիր խըրսըզ պիզի կէտէ օյար, էօյլէ տէ պու խասթալըգ կիզլի սուրէթտէ իւսթիւմիւզէ հիւ-հիւմ իտէր։ Պու խասթալըղա միւպ-թէլա օլանլար՝ կէօ-յիւտտէ վէ գա-պուրկալարտա վէ պազէն սըրթտա պիլէ աղրը տու-եարլար։ Իւսթէլ-լինէ օսանճ կէլիր վէ ույումագ իս-թէրլէր։ աղըզ՝ խու-սուսի իլէ սապահ-լարը ֆէնա տըր։

Տիլլէր եարբլկան պիր մատտէ իլէ քիրլէնիր։ Իշխահ գարանը։ Խասթա՝ մյուսէտինտէ պէօյիւգ պիր աղրըլըգ վէ պազէն պիր զաքա վէ տօյմագ պիր ահլըգ տույար։ Կօղլէր սօլար, բար-մագարընն ուէլարը սօուր վէ նէմլենիր։ Պիր ազ վագթ սօնրա պիր էօքսիւ-րիւք պաշլար։ պու էօքսիւրիւք եվ-վէլա գուրու օլուր, վէ պիր գաշ այ սօնրա եէշիլէտ պիր պաշկամլա կէլիր։ Խասթա տայմա պիր եօրկունլուգ տու-եար, վէ պէյհուտտ ույումագ իսթէր, պու ույգու քէնտիսինէ հիչ պիր գուվ-վէթ վերմէզ։ Պատէհու իւսթիւնէ պիր թիթիլիք կէլիր վէ հէր շէյի ֆէնա կէօրիր։ Պիրտէն պիրէ այաղա գալ-տըրընտա, պաշը տէօնէր։ Ինդըպա-ղը օլուր։ տէրիսի կեահ գուրու վէ կեահ սրճագ տըր։ գանը գաթլաշըրպ ճէվվէլանը ազալը։ կէօղլէրինին ագը սարը պիր բէնկ ալըր, իտարը աղ տըր վէ զօր օլուր։ պունտան մաա-տա թօրթուլու տըր։ Խասթա՝ եէտիյի եէմէյի էքսէրիյա տիշարը վէրմէյէ մէճպուր տըր։ պու խթիֆրալարտան տօյայը աղրընտա պաղէն տէր վէ պա-զէն թաշլըճա պիր տատ գալըր, վէ գուստուգտան սօնրա էքսէրիա եիւ-րէք չարբընթընը կէլիր։ խասթանընն կէօղլէրի զայբճիանը, վէ կէօղլէրի-նին էօնիւնտէ տայմա լէքէ պէուլս-նուր։ պէօյիւք պիր եօրկունլուգ վէ զայբճիլըգ տույար։ Պիթիսն պու ա-լամմէթէր սրբա իլէ մէյտանա չըգար-Տէրլէրլ քի, էհալինին իւչ բայրն պիր բայը շու եա պու թարզլա մէգ-զիւր խասթալըղա միւպթէլա տըր։ Պազը հէբիմէր պու խասթալըղընն թապիսթը իւզէրինէ էքսէրիա եանընդ-մըշլար տըր։ Պազըլարը պիր հիեէր խասթալըղը, պազըլարը հազմըզլըգ։ վէ նիհայէթ քիմիտէ տալագ խասթա-լըղը մագամընտա թէտավի իթմիշլէր տիր, լաքին պունլարընն միւթէլիֆ թէտավիլէրինտէն հիչ պիրի մուվաֆֆագիյէթէ նայիլ օլմամըշ տըր։ Մա-մաֆիհի «Մատամ Սէյկէլին չիֆֆաքեար Շուրուպը» հէր խուսուստա թէմամըյ-լա խասթալըղը էյի իտէր։

Հազմըզլըգ բէք վախիմ պիր խաս-թալըգ օլուպ, բէք չօգ ինանալարտա վար տըր, վէ եէկէր սէրիսն պագըլըպ թէտավի օլունմադ իսէ, նէթիճէսի չօգ ֆէնա օլուր։ Սէյկէլին շուրուպը էն միչքիլ ահվալտէ մուէսսիր պիր մուալիճէ տիր։

Սահիպի Ա. Ճ. ՈՒԻԹ

2 Ֆարթինկընընն Բօատ Լօնտրա Է. Գ. Սթամպօլատ Եէնի Ճամի սօգա-ղընտա Մ. Տէլա Սուտանընն էհզախա-նէսինտէ վէ Պէյօղլունուն Տօղրու եօ-լունտա Մ. Գանցիլ պիրտեբլէրինին Ինկիլիզ էհզախանէսինտէ վէ Գալաթա-տա Եիւքսէք գալաբրընտա Մ. Վէլխին էհզախանէսինտէ վէ պիչիմիզ սպէ-չյար տիւքքեանընընտա պուլունուր։

Թորտան վէ բէրաքէնտէ միւպպէ-աթ իչիւն Գալաթատա զապրթա մէր-քէզի գուրպինտէ Եիւքսէք—Գալտը-բրընտա Ն. 93/7 տէ Ռումմի Ինկիլիզ մաղազասընտա մէմուրը մախսուս Լամնտա Գարուանպայա միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ԻՏԱՐԷ ՄԱԽՍՈՒՍԷ ՎԱՌՕՐԼԱՐԸՆԸՆ

ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՖԹԼԷՐԻ

Իրաւ 1881 մէյէ 3ունիսն 1ինճի բաղը էրթէյ Լինտնտան էրկրտրն։

—

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ադրատ սապահլարը էօքթէյտ

Սր. Տ.

11 30 Պ. Ատատան, Հէյպ, Պուրկազ, Գնալը։

11 30 Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա. Հէյպ։

(Պէօյիւք Ատատան սաաթ 12. 15)

1 30 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։

7 30 Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա. տա Հէյպէլի, Պուրկ. Գընալը, Գատրքէօյ։

(Պէօյիւք Ատատան սաաթ 8. 15)

Քէօքթէյտէն Ադալար Ծանիդնէ

Սր. Տ.

2 Գատրքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։

3 45 Գընալը, Պուր, Հէյպ, Պ. Ա.

9 45 Հէյպ, Պ. Ա, Գարթալ, Բէնտիք։

10 45 Գընալը, Պուր, Հէյպէլի Պ. Ա.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադալարտան Քէօքթէյտ

Սր. Տ.

11 Պէօյիւք Ատատ, Հէյպէլի, Քէօր-բիւ։

11 30 Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա, Հէյպ, Պուրկ, Գընալը։

7 30 Պ. Ա, Հէյպէլի, Պուր, Գնալը.

9 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ա. Հէյ-պէլի Պուրկ, Գընալը, Գատրքէօյ։

(Պէօյիւք Ատատան սաաթ 9. 45)

Ճրքէօքթէյտէն Ադալար

Սր. Տ.

1 30 Գատրքէօյ Գնալը, Պուր, Հէյ-պէլի, Պ. Ա. Գարթալ, Բէնտիք.

2 30 Գնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ա,

9 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ա. Գարթալ, Բէնտիք։

11 30 Հէյպէլի, Պ. Ատա։

ԳՈՒՏԸՔԷՕԳ ԹՈՒՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ Քէօք-բէյտէն Սր. Տ.	Գընալը-բէյտէն Սր. Տ.	ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ Քէօք-բէյտէն Սր. Տ.	Գընալը-բէյտէն Սր. Տ.
11 30(1)	11 30	12 (1)	12
12 15	12 15	1	1
1	1		
1 45	1 45	2	2
2 30	2 30	3	3
3 15	3 15	4	4
4 15	4 15	5	5
5 30	5 30	6	6
8 30	8 30	8	8
9 15	9 15	9	9
10	10	10	10
10 45	10 35	11	11
11 30	11 30	12 (1)	12
12	11 45 (1)		

(1) Իշպու սէֆէրլէր ֆէնէր պաղ-չէսի թրէնինէ միւթէսաարքի օլմագ իւզրէ ճումատա վէ բազար կիւնլէրի Հայտար բաշյա ուղրայաճագ տըր։

ՀԱՃՑԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իշխիտ ղբրնոբգնէրէ էօ-ռլուրբա-գիրնոբգի

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Հայտար բաշտան

Սր. Տ.	Գընընը	Նս.
12 50	Գաթար իչին	1
3	Գաթար իչին	3
8 45	Ղայրը թէսատիֆ	
11	Գաթար իչին	5

Քէօքթէյտէն

Սր. Տ.	Գընընը	Նս.
12 15	Գաթար իչին (Իզմ.)	2
2 25	Ղայրը թէսատիֆ	
7 50	Գաթար իչին (Իզմ.)	4
10 30	» » (Բէնտ.)	6

ՄԱԳՐԻԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻՆՏԷՆ ՄԱԱՏԱ

Մաբրէյէօյէնտէն Քէօքթէյտ

Սր. Տ.

12 30 Մաբրի, Սամաթիա, Գում.

Սր. Տ. Քէօքթէյտէն

11 Գում, Սամաթիա, Մաբրիքէօյ։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մաբրէյէօյէնտէն Քէօքթէյտ

Սր. Տ. Սաղահ

12 30 Մաբրիքէօյ, Սամաթիա, Գում-գաբու։ Ագշամ

9 30 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գում-գաբու։

Սաղահ

2 15 Գումգաբու, Սամաթիա, Մագ-րիքէօյ։ Ագշամ

11 Գումգաբու, Սամաթիա, Մաբ-րիքէօյ։

ԻԽԹԱՐԱԹ

Քէօրբու վէ խակէլէ մէմուրլերի այնէն պիլէէթ ալուպ պիլէէթ եէ-բինէ բարա ավագ իյլէմէլերի քիւ-լիէն մէմնու տըր։ միւթէճասբը-լերի պէր մուճիպի թալիմաթ չէ-տիտէն մէսուլ տըր, պինտէն ալէյհ վաբօրա բաբիտ օյան գէվաթ հէն-կեամը բահտպիլէէթլերինի ավագ իթ-մէլերի միւսթէրճա տըր։ Իշպու խի-թարէմուվաֆֆագաթ իթմէլիպ տէ խա-կէյլէեէ չըգըլճաճագ էնտատէ պիլէէթ ալընճաճագ օյուր իսէ, պիլա խթիա-նա պիրինճի մէվզը եօլճուսու ատտ օյուսուպ, եազընը թարաֆընտան պիրինճի մէվզուեէ մախսուս օյան պիլէէթ վէրիլէճէկկի իլան օյունուր։

Ավաշամարը քէօրբուտէն սաաթ 10 վէ 45տէ Ատալարա վէ սաաթ 11ն 30 վէ 12տէ Գատրքէօյինէ հարաքէթ իտէճէք օյան վաբօրարա ճիրմիս պէօյիւք վէ պունլարա միւմանի էպնիյէէ միւթէալլիգ էյեա վէ լէվազիմաթը սաիրէ մէվճուտ օ-լուպ, կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօրան էհվէն ֆիեաթ-լարա սաթըլմագտա տըր։

ՍՈՒԹԼԸԳ ԱՐՕՍ

Պէ յօղլունտա Ինկիլիզ սէրայա տրգ-ասընտա Գաուէր—խաթուն մա-հալլէսինտէ Գրլըճ սօգաղընտը-160 զըրա պիր արսա սաթլըգ օլ-տուզունտան, թալիպ օլանլարընն մաթպաամըզա կէլմէլերի իլան օ-լունուր։

ԷՊՆԻՅԷ ԷՇԵԱՍԸՆԱ ՏԱՐԻ ՊԷՕՑԻԻՐ ՏԷՐՕԶԻՊՕ

107 ՄՕՄՃԱՆԷ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ 107

ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒ

ՎԷ

Ժ. ԲԷԼԹԱՆ

Շու աթիտէքի պէօյիւք ֆապ-րիգալարընն վէբիլի։

Արնօ Էթիէն—Մաբօնէլ—գաթուզ-լա վէ քիրէմիտ վէ սագսը վէ սաբէ։

Լօնկ Ֆիս Էնէ—Մաբօնէլ—Թաշը սէրթ վէ եումուչագ։

Պէ Լիւզէ Գօմբանի—Կըբնոզ-Լէբա-Բօթլան չիմէնթօսու վէ վա-լէնթին։

Շարլը Սիգար—Մաբօնէլ—Պո-ռու, քիւնք վէ էմալի։

Պէրնար Օպէր—Մաբօնէլ—պաս-կիլ վէ սաիր թէրպիլէր։

Մէգզիւր մաղազատա հրբք բարչա բարչա վէ կէրէք թօրան օյմագ իւզրէ սըբարը գապալ օլունմագտա տըր։

Պալատէ զիքր օլանան էշքի միւթէնէվիատան պաշգա, մէգ-զիւր մաղազատա էպնիյէէ տա-իր էշքի սաիրէ մէսէլա թրիէս թէ թաշլարը, Իթալիա մէրմէրլե-րի, Մալթա թաշլարը, տէմիր քիրիշլէր վէ պունլարա միւմանի էպնիյէէ միւթէալլիգ էշեա վէ լէվազիմաթը սաիրէ մէվճուտ օ-լուպ, կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօրան էհվէն ֆիեաթ-լարա սաթըլմագտա տըր։

ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒ

ՎԷ

Ժ. ԲԷԼԹԱՆ

1881 փեբր. 3

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՏԸ

Լօնտրա, 24 Յունիս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	100 $^{5}/_{16}$
Օամ. էսհամը աչլըը	16 - $^{1}/_{16}$
» » գարանը	16 - $^{5}/_{8}$
Իսթիդրազ 65	19 - $^{1}/_{4}$
» 69	18 - $^{3}/_{4}$
» 71	76 - $^{3}/_{4}$
» 72	30 -
» 73	18 - $^{1}/_{2}$
Օամանլը պանգաոը	16 - $^{5}/_{8}$
Մըսրը տույուն. մութա հրաէ	76 - $^{1}/_{2}$
» իմթիյազը	88 $^{7}/_{8}$
Ռուսիա իսթիգրազը	97 - $^{3}/_{4}$
Գամպիօ Բարիզ 8 այ վաաէ	-

Փարիզ, 24 Յունիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	86 10
» » 5 գրօնսուզ	119-47
Օամ էսհամը աչլըը	17 15
» » գարանը	17-05
Իսթիդրազ 65 Ֆր.	94 -
» 69	93 -
» 73	92 -
Մըսրը ֆոնս. մութա հրաէ	386 25
Գրէտի Լիոնէ	978 75
Օամանլը պանգաոը	673 75
Ռումէլի չըմէնաքֆէրի	59 75
Իթալիա էսհամը	93 75
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վաաէ	25-29

Վիեննա, 24 Յունիս

Աէիօ ֆիօրին	-
Ռումէլի չըմէնաքֆէրի	27-50

ՂԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՏԸ

Է. ՀԱՅ. ՄԻՒՆ ԱԳՇ. ԳՐ.	18 19
Գաբ բանպան աչլըը	18 25
Իսթիդ. 63 (Մութաոն)	6 %. Ֆ. 95-
» 65 »	6 %. Ֆ. 95-
» 69 (Բէնտ)	6 92 50
» 72 (Պօն ու Թրէզոր)	30-
» 73	6 %. Ֆ. 90 50
Ռումէլի չըմէնաքֆէր 3	58 50
Ագէֆ ֆայիզի »	09-
Ըրբոր Ղրշ	-
Հավալէսիզ »	55-

—

ՉԱՆԳԱ ԱԳՕՒՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6- 4
Սամամլը պանգաոը	10 30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5 18
Թրամվայ	3 80

—

ԱԳՂԷՆԷՐԻՆ ՖԻՇԱԹԸ

Օամ. լիրաոը	100 ղրշան	Ղ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը		108- 2
Մէճիտիյէ »		206 20
Պէյլիք »		212-20
Ալթընըզ »		128-
Պազըր »		700-
Գայմէ »		1060-
Ինկիլիզ լիրաոը		109-20
Ֆրանսըզ ալթունու		87-25
Փոլ		89-37
Գրիմից ալթունու		51-30
Գարպօն գայմէսի		8 91